МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Філологічний факультет

Кафедра загального та прикладного мовознавства

_____
кафедрою загального
та прикладного мовознавства
від “____”_____2026 р.,
протокол № _____

Завідувач кафедри

_____ Наталія ДУБОВИК
(підпис) (ім’я, прізвище)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

здобувача _____першого (бакалаврського)_____ рівня вищої освіти

ОСОБЛИВОСТІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТІВ *ВТРАТА* ТА *СМУТОК* У ПІСНЯХ ТЕЙЛОР СВІФТ

(тема роботи)

Спеціальність (спеціалізація) 035 Філологія 035.10 прикладна лінгвістика
(код та найменування спеціальності; спеціалізації спеціальності)

Освітня програма _____Прикладна лінгвістика та англійська мова
(назва освітньої програми)

Здобувач _____ Поліна ПОПОВА
(підпис) (ім’я, прізвище)

Науковий керівник _____ Марія БОБРО
(підпис) (ім’я, прізвище)

Харків – 2026

ЗМІСТ

ВСТУП 3

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади вивчення художніх концептів у сучасній лінгвістиці 6

1.1 Термін «концепт» у сучасному мовознавстві 6

1.2 Особливості художнього концепту 12

1.3 Пісня як особливий вид тексту 14

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1 17

РОЗДІЛ 2. Особливости семантичного наповнення концепту ВТРАТА у піснях Т.Свіфт. 18

2.1 Втрата людини 18

2.2 Втрата стосунків 25

2.3 Програш як окремий вияв втрати 29

2.4 Втрата розуму 32

2.5 Втрата контролю 35

2.6 Втрата часу 37

2.7 Втрата себе у чомусь (психо-емоційна сфера) 38

2.8 Втрата себе десь (місце) 43

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2 45

РОЗДІЛ 3. Особливости семантичного наповнення концепту СМУТОК у піснях Т.Свіфт. 47

3.1 Смуток у контексті романтичних стосунків 48

3.2 Смуток у контексті подій в світі 64

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3 68

ВИСНОВКИ 69

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 73

ВСТУП

У межах сучасної лінгвокультурології особливу увагу привертають концепти, які мають високу емоційну й екзистенційну значущість. Серед них важливе місце посідають концепти **ВТРАТА** та **СМУТОК**, що охоплюють широкий спектр смислів: від зникнення матеріальних об'єктів до глибокої трансформації ідентичності та тривалих меланхолійних станів. Репрезентація цих концептів у художньому мовленні дозволяє глибше зрозуміти механізми осмислення негативного досвіду в культурі.

Кваліфікаційна робота присвячена вивченню особливостей репрезентації концептів **ВТРАТА** та **СМУТОК** у пісенній творчості Тейлор Свіфт. Матеріалом аналізу виступають тексти пісень, у яких ідеї втрати та емоція смутку простежуються в емоційних, ментальних, стосункових та соціально-політичних вимірах. Творчість саме цієї виконавиці була обрана не випадково: вона є однією з найвідоміших сучасних авторок пісень, чия лірика вирізняється образністю, емоційною насиченістю й глибиною переживань.

Актуальність. Втрата та смуток належать до найбільш фундаментальних екзистенційних переживань, які знаходять відображення у мові, мистецтві та колективній свідомості. Змістове наповнення відповідних концептів охоплює широкий спектр досвідів: від інтимно особистісних до екзистенційно-філософських. Попри загальну увагу до аналізу концептів у лінгвокультурології, осмислення концептів ВТРАТА і СМУТОК в англомовних музичних текстах, зокрема у творчості сучасних авторів, залишається малодослідженим. Аналіз репрезентації цих концептів в текстах Тейлор Свіфт дозволяє простежити, як через індивідуально-авторське осмислення вибудовується багатовимірна картина цих почуттів в сучасному англомовному дискурсі, що й зумовлює актуальність обраної теми.

Мета дослідження полягає у виявленні особливостей мовної репрезентації концептів **ВТРАТА** та **СМУТОК** у текстах пісень Тейлор Свіфт.

Відповідно до мети роботи, для її реалізації було поставлено такі **завдання**:

1. Розглянути основні підходи до розуміння концепту в сучасній лінгвістичній традиції.
2. Описати художній концепт та специфіку його функціонування в пісенному дискурсі.
3. Схарактеризувати пісенний текст як особливу форму текст
4. Проаналізувати особливості мовного вираження концепту ВТРАТА у текстах пісень Тейлор Свіфт.
5. Проаналізувати особливості мовного вираження концепту СМУТОК у текстах пісень Тейлор Свіфт.
6. Провести порівняльний аналіз мікроконтекстів реалізації досліджуваних концептів із виокремленням змістових підтем (романтична сфера, соціальний контекст тощо).

Об'єктом дослідження є концепти ВТРАТА і СМУТОК, репрезентовані у піснях Тейлор Свіфт.

Предметом дослідження є особливості лінгвістичних і стилістичних засобів відтворення концептів у дискографії Тейлор Свіфт

Матеріалом роботи слугували тексти пісень Тейлор Свіфт (усього 90 композицій), що містять дієслово *lose* та його похідні, а також лексему *sadness* і її синоніми (загальною кількістю 129 слововживань). До аналізу було залучено також зміст відеокліпів до обраних пісень.

Для вирішення поставлених завдань були використані такі **методи** дослідження:

- метод суцільної вибірки для відбору мовних одиниць, що репрезентують концепт ВТРАТА та СМУТОК;
- методи семантичного та контекстуального аналізу для визначення конкретних значень слів та словосполучень;
- метод концептуального аналізу для виявлення аспектів індивідуально-авторського розуміння досліджуваних концептів;
- описовий метод для опису результатів проведеного аналізу.

Теоретичною основою дослідження є праці українських та закордонних науковців ([Белінська, 2021], [Голобородько, 2002], [Головачева, 2023], [Губа, 2018], [Джеріх, 2018], [Клєщова, 2023], [Козуб, 2014], [Кочан, 2008], [Малахова, 2014], [Петренко, 2020], [Пліс, 2019], [Плотнікова, 2020], [Пятковська, 2021], [Сидоренко, 2018], [Слободян, 2010], [Старко, 2012], [Ставчук, 2020], [Таценко, 2008], [Фрасинюк, 2021], [Шиюань, 2023], [Kramer, 1984], [Zbikowski, 2002]).

Наукова новизна отриманих результатів полягає в комплексному дослідженні особливостей лінгвістичної репрезентації художніх концептів ВТРАТА та СМУТОК у сучасному англомовному пісенному дискурсі на матеріалі творчості Тейлор Свіфт. У роботі вперше здійснено спробу виявити специфіку взаємодії цих концептів та засоби їхньої репрезентації виконавиці.

Матеріали кваліфікаційної роботи можуть слугувати підґрунтям для подальших розвідок у галузі лінгвоконцептології та когнітивної лінгвістики, а також застосовуватися у межах навчальних курсів з інтерпретації тексту, стилістики англійської мови та спецкурсів із вивчення сучасного медіадискурсу.

Апробація результатів дослідження. Результати проведеного дослідження були висвітлені під час участі у Всеукраїнській студентській науковій онлайн-конференції «Коворкінг 4.0: мовознавство, літературознавство, журналістикознавство», яка відбулася 21 квітня 2025 року в місті Харків (Україна).

Публікації. Результати роботи висвітлено у таких друкованих роботах:

- Попова П. Кольоративи як засоби репрезентації концепту СМУТОК у творчості Тейлор Свіфт. Збірник статей за матеріалами Всеукраїнської студентської наукової онлайн-конференції «Коворкінг 4.0: мовознавство, літературознавство, журналістикознавство» (21 квітня 2025 року), м. Харків. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. С. 11–17.

Структура роботи зумовлена її метою та завданнями. Дослідження складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та завершується анотаціями. Загальний обсяг роботи 73 сторінки та 5 сторінок списку використаної літератури (45 позицій).

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади вивчення художніх концептів в сучасній лінгвістиці

1.1 Термін «концепт» у сучасному мовознавстві

Концепт є одним із ключових понять у сучасній лінгвоконцептології, що розглядається як базова одиниця колективної свідомості, яка втілює значущі для певної культури ідеї, уявлення та цінності. Концепт розглядається багатьма науковцями в контексті когнітивного підходу: цього питання торкалися Р. Джекендофф, Дж. Лакофф, Ч. Філлмор, Л. Талмі, Дж.Тейлор, Ж. Фоконьє, А. Ченкі та ін. У сучасному українському мовознавстві проблеми когнітивної лінгвістики розглядають такі науковці, як О. Воробйова, С. Жаботинська, М. Кочерган, Т. Луньова, В. Манакін, М. Полюжин та ін [Ставчук, 2020, с. 46–53].

Походження терміну «коцнепт» пов’язують з латинським *conceptus*, що означає «думка» або «поняття». Одні дослідники вважають, що цей термін прийшов з філософії, інші пов’язують його появу у лінгвістиці з роботами Г. Фреге та А. Черча, які використовували його у математичній логіці [Слободян, 2010; Плотнікова, 2020].

Поряд із терміном «концепт» у лінгвістиці функціонує термін «поняття». На відміну від концепту, поняття трактується як сукупність суттєвих ознак об’єкта чи явища, узагальнених і абстрагованих від індивідуального досвіду. Воно має раціональний характер, вирізняється чіткістю змісту й позбавлене емоційно-оцінкових компонентів. Поняття постає результатом домовленості між людьми, забезпечуючи єдність термінології та «спільну мову» для наукового й буденного спілкування [Фрасинюк, 2021].

Попри близькість цих термінів, концепт і поняття не є тотожними. Якщо поняття утворює ядро концепту, то сам концепт включає ширший комплекс знань – асоціативні, емоційні, культурні й індивідуальні нашарування, які формуються в межах певної мовної спільноти. Поняття фіксує стабільні ознаки об’єкта, тоді як концепт поєднує раціональне й емоційне, універсальне й національно-специфічне. Таким чином, поняття є раціональною одиницею

мислення, а концепт багатовимірним ментальним утворенням, що охоплює не лише логічне узагальнення, але й ціннісні та культурні смисли. Таким чином, концепт і поняття співвідносяться, але виконують різні функції. Перше фіксує логічно-раціональне, друге вбирає в себе культурні й асоціативні смисли, стаючи одиницею колективної пам'яті й носієм національно-специфічних уявлень. [Фрасинюк, 2021, с. 68–71].

Розуміння концепту в сучасній лінгвістиці є різнобічним і місцями суперечливим. Визначення концепту може варіюватися залежно від наукової дисципліни, що сприяє появі нових визначень [Головачева, 2014]. У сучасному мовознавстві дослідження концепту здійснюється через взаємодію лінгвістичної, когнітивної та лінгвокультурологічної перспектив. Якщо лінгвістичний підхід трактує концепт як сукупність словникових значень та конотацій певного слова, то когнітивний напрям акцентує увагу на його ментальній природі, розглядаючи концепт як глобальну одиницю мислення та інструмент організації знань у свідомості. Водночас лінгвокультурологічний підхід синтезує ці погляди, визначаючи концепт як базовий елемент культури, що об'єднує мовний і ментальний простори та накопичує в собі історичний контекст, етимологію й ціннісні асоціації, притаманні певному культурному середовищу [Джеріх, 2018].

Оскільки концепт розглядається як базова одиниця пізнання та мови, важливо врахувати його взаємозв'язок із такими когнітивними процесами, як категоризація та концептуалізація. Саме вони забезпечують упорядкування й осмислення досвіду, завдяки чому формуються концепти, що відображаються в мовній картині світу. При цьому доцільно розмежувати ці два процеси, адже вони виконують різні, хоча й взаємодоповнювальні функції [Старко, 2012].

Категоризація – це процес упізнавання об'єкта як представника певного класу: коли ми бачимо дерево й називаємо його саме так, ми підводимо конкретне під загальне. Це базова когнітивна операція, що дозволяє нам орієнтуватися в навколишньому світі. Натомість концептуалізація передбачає глибше осмислення – виділення значущих рис об'єкта, асоціювання його з певними образами, емоціями чи символами. Наприклад, дерево може

сприйматися не лише як ботанічна одиниця, а й як уособлення життя, сили або самотності. Таким чином, категоризація відповідає за впізнавання, а концептуалізація – за інтерпретацію [Старко, 2012].

Хоча визначення терміна «концепт» у наукових дослідженнях може відрізнятися, більшість лінгвістів виділяють такі основні характеристики концептів:

- ментальна природа (концепт розглядається як когнітивна одиниця свідомості);
- комплексність (включає різні аспекти мови, враховуючи когнітивні, асоціативні, культурологійні та етнічні особливості);
- умовність та нечіткість (обумовлені варіативністю індивідуального та колективного пізнання);
- мінливість (викликана постійними змінами навколишнього середовища, через що структура концепту доповнюється новими елементами) [Джеріх, 2018].

Концепт розглядається як складна ментальна структура, що складається з кількох взаємопов'язаних базових репрезентацій. Ці репрезентації виникають у процесі первинної взаємодії людини із зовнішнім середовищем, формуючи концепт спочатку у вигляді чуттєвого образу. Згодом через процеси абстракції цей образ трансформується у мисленнєву категорію. Такий підхід до формування ментальних знань дозволяє уявляти концепт як своєрідну «польову структуру», яка інтегрує різноманітні аспекти знань і досвіду, включаючи світоглядні, раціональні, емоційні та культурологічні елементи [Таценко, 2008].

Концепт як ментальна одиниця репрезентований в мові різноманітністю контекстів використання відповідних мовних одиниць і визначається домінуючими світоглядними уявленнями. Тому варто говорити радше про його смислову або змістову структуру, ніж про лексичне значення чи семантику [Голобородько, 2002].

Слово слугує матеріальною базою для концепту, а його семантична структура відображає основу концептуальних ознак. Дослідження семантики слова виявляє

ієрархію елементів у структурі концепту. Однак концепт, хоча і базується на лексичній структурі слова, є багаторівневою системою, яка об'єднує індивідуальне авторське бачення, національну традицію вживання і загальнолюдські, міфологічні уявлення про світ [Голобородько, 2002].

У сучасній лінгвістиці структура концепту розглядається у двох основних підходах: діадному та тріадному.

Діадна структура включає ядро та периферію. Діадний підхід був запропонований дослідниками, які вважають, що ядро концепту становить його центральну частину, зазвичай представлену ключовою лексемою, яка позначає сам концепт [Джеріх, 2018].

Тріадна структура концепту, згідно з дослідженнями, складається з трьох основних елементів:

- Поняттєвий елемент визначає характеристики та основні ознаки концепту
- Образний елемент включає когнітивні метафори, які формують уявлення про концепт
- Ціннісний елемент відображає важливі для індивіда та суспільства орієнтири й цінності [Джеріх, 2018].

Дослідники мають різні погляди щодо ступеня вербалізації концептів: деякі вважають їх повністю вербалізованими, інші – частково. Наявність як вербалізованих, так і невербалізованих концептів пояснюється тим, що процеси мислення та мовного вираження автономні. Згідно з цією думкою, лише частина концептів здатна отримати мовну інтерпретацію. Таким чином, знання про світ включає як вербалізовані, так і невербалізовані концепти, а концептотворення не обмежується мовними рамками. Мова фіксує тільки найважливіші концепти, які потрібно передавати через мовні засоби [Таценко, 2008].

Для мовознавчого аналізу найбільш актуальним є вивчення саме вербалізованих концептів, зокрема їх ролі у дискурсивній практиці. В.М. Манакін визначає вербалізований концепт як одиницю етнокультурної інформації, що відображає світ національного сприйняття через мову, а С.А.

Жаботинська розглядає його як мінімальний «пакет» інформації, виражений через мовні одиниці [Таценко, 2008].

Окрім структури концепту, важливим є також питання його класифікації. Концепти поділяють на конкретні та абстрактні. Конкретні концепти мають чуттєвий характер, що полегшує їх ідентифікацію, розрізнення та класифікацію; їхній зміст зазвичай розкривається через демонстрацію предметів чи явищ. На відміну від них, абстрактні концепти важче описати та класифікувати через відсутність чуттєвого відображення. У межах сучасної когнітивної лінгвістики виділяють таку типологію концептів:

- Концепти-уявлення – ці концепти в мові виражаються через лексичні одиниці з конкретною семантикою, що часто складаються з опису чуттєвих характеристик об’єкта
- Схема – концепт, який втілюється у вигляді спрощеної просторово-графічної або контурної схеми
- Поняття – це концепт, що відображає основні та суттєві ознаки об’єкта або явища, а також результат їхнього раціонального осмислення
- Фрейм – концепт, що є багатокомпонентною структурою, яка включає стандартні знання про об’єкт чи явище та сприймається як цілісність
- Сценарій – послідовність епізодів, що розгортаються у часі, де кожен етап є стереотипним і має характер руху або розвитку
- Гештальт – це складна функціональна структура, яка організовує різноманітні явища у свідомості, надаючи їм цілісність і впорядкованість
- Розумова картинка – формує асоціативний образ у свідомості людини.
- Гіперонім – концепт, що подається у вигляді визначення без додаткових пояснень
- Інсайт – концепт, що містить інформацію про функції, призначення чи внутрішню будову предмета
- Калейдоскопічний концепт – утворюється внаслідок метафоризації, здатен проявлятися у різних формах [Джеріх, 2018; Пліс, 2019].

Концептуальний аналіз є одним із ключових методів реконструкції мовної та концептуальної картини світу. Він базується на інтеграції підходів лінгвосемантики, когнітивної лінгвістики, концептології, лінгвокультурології та дискурсного аналізу. Такий міждисциплінарний підхід дозволяє дослідити поняттєво-ціннісний і образно-ціннісний зміст концепту. Виокремлюють два основні напрями аналізу: когнітивний та дискурсивний. Об'єктами дослідження є деривати ядра концепту, його синонімічні та антонімічні зв'язки, синтагматичні структури, історична еволюція, а також функціонування в дискурсі. Концептуальний аналіз є продовженням семантичного, а його метою є побудова концептуальної моделі фрагмента дійсності, зафіксованого у тексті. Для цього застосовуються різні концептуальні структури: пропозиції, фрейми, сітки, прототипні моделі [Пятковська, 2021].

За інтерпретацією Л.Ф. Компанцевої, методи концептуального аналізу (МКА) складаються з низки методик, які широко застосовуються в сучасній лінгвістиці:

- Методика ключових слів полягає у вивченні лексичної сполучуваності ключового слова (імені концепту) на основі текстового матеріалу. Аналізу підлягають слова, з якими поєднується концепт, що дає змогу визначити важливі ознаки відповідного концепту.
- Аналіз словникових дефініцій ключового слова передбачає збір усіх потенційних характеристик концепту з тлумачень максимальної кількості словників.
- Вивчення багатозначності слова фокусується на послідовності появи нових рис і значень концепту в процесі його історичного розвитку.
- Аналіз паремій охоплює дослідження прислів'їв і приказок, які містять ключове слово, а також тих, що містять оцінку концепту, навіть якщо в них відсутній компонент імені концепту.
- Контрактивний аналіз еквівалентних лексем різних мов з прямим значенням допомагає виявити національно-культурні особливості концепту.

- Опис концепту здійснюється як сукупність певних ознак, необхідних для включення його у відповідний клас [цитовано за Слободян, 2009, с. 105–115].

Отже, концепт є ключовим поняттям, що поєднує лінгвістику, культурологію та когнітивну науку, і розглядається як ментальна одиниця, яка втілює культурно значущі уявлення, образи та цінності. Його трактування може варіюватися залежно від наукового підходу: лінгвістичного, когнітивного чи лінгвокультурологічного. Структура концепту може бути діадною (ядро та периферія) або тріадною (поняттєвий, образний і ціннісний компоненти), а його вербалізація не завжди повна. Концепти відрізняються від понять своєю емоційною насиченістю, образністю, гнучкістю та зв’язком із колективною свідомістю.

1.2 Особливості художнього концепту

У процесі аналізу мовної репрезентації концептів особливої уваги заслуговують ті з них, що виникають і функціонують у межах художнього дискурсу. Вони мають специфічні риси, які відрізняють їх від концептів нехудожнього характеру не лише за змістовим наповненням, але й за способом вираження, структурою та обсягом. За спостереженням В. Ніконової, художні концепти вирізняються складністю й багатогранністю, оскільки їхня інформаційна насиченість зумовлює багаторівневу структуру. Така структура охоплює три основні шари: предметно-чуттєвий, образно-асоціативний та смисловий. Перший шар містить денотативну інформацію та базові уявлення про абстрактні явища; другий – розкриває індивідуальні авторські асоціації, які репрезентують його світогляд та передають конотативний зміст; третій – об’єднує значеннєві асоціації, породжені унікальними інтерпретаціями автора. Саме через таку багатовимірність художні концепти стають ключовими елементами у відтворенні картини світу митця та художнього смислу твору [Сидоренко, 2018].

Художній концепт вирізняється символічністю та образністю. Його структура не базується на чітких логічних зв'язках або відповідності об'єктивній дійсності, натомість вона відкриває простір для множинних інтерпретацій. Взаємозв'язок між елементами такого концепту визначається не раціональними законами, а дією художньої асоціативності, що зумовлює його особливу прагматичну спрямованість [Белінська, 2021].

У цьому сенсі художній концепт постає як динамічна і потенційна структура. Він не зводиться до фіксованого образу, хоча може його частково вміщувати. Його сутність полягає у спрямованості до потенційних значень, у символічному характері, що відкриває можливості для заміщення, трансформацій і багатозначності. Відтак, художній концепт не фіксує зміст, а лише окреслює його межі, зберігаючи простір для уяви, асоціацій і варіативних смислів [Головачева, 2014].

Ключову роль у вивченні художніх концептів відіграє контекст. Саме лексичне оточення дозволяє розкрити приховане смислове наповнення, навіть у випадках, коли слово-концепт не назване прямо. Контекстуальний аналіз дає змогу виявити концептуальну суть мовного вираження опосередковано – через асоціативні зв'язки та семантичні поля. Важливо також ураховувати активну роль автора у формуванні сприйняття: письменник не лише орієнтується на читача, але й впливає на нього, цілеспрямовано обираючи художні засоби для передачі задуму. Таким чином, аналіз художніх концептів передбачає і вивчення світосприйняття самого автора [Губа, 2018].

Художній концепт у наукових джерелах трактується як:

1. Одиниця свідомості митця – відображає особисте осмислення предметів і явищ у художньому творі або їхній сукупності.
2. Мовленнєво-мисленнєве утворення – змістова структура, що виникає завдяки багатозначності тексту та характеризується складною семантикою.
3. Складне ментальне утворення – належить як індивідуальній, так і колективній свідомості та зберігається в культурній пам'яті.

4. Інструмент аналізу культури й авторського світобачення – дозволяє простежити зв’язок між художнім світом твору та національним світоглядом.
5. Когнітивна структура мовної особистості – реалізується через мовні одиниці та художню образність, що передають індивідуальне світосприйняття.
6. Образ, символ або мотив – має вихід за межі тексту та відкриває можливості для різнобічного тлумачення в контексті культури, історії, психології [Белінська, 2021].

Усі трактування підкреслюють багатовимірність художнього концепту як форми осмислення дійсності, що формується в межах взаємодії автора, тексту та читача.

У межах поетичного тексту формується особливий тип концепту – поетичний, який вирізняється образністю, емоційною насиченістю та асоціативною побудовою. Він охоплює не лише раціональні уявлення, а й переживання, почуття, емоції, а іноді й вольові імпульси, що виникають на основі художньої образності. Такий концепт є індивідуальним за своєю природою, має розмиті межі та психологічну складність. Поетичний (художній) концепт можна розглядати як вербалізовану у творі ціннісно значущу ментальну одиницю, яка водночас відображає загальновідомі уявлення та суб’єктивне, особистісне сприйняття дійсності з боку автора [Слободян, 2009].

1.3 Пісня як особливий вид тексту

Упродовж століть пісня зазнавала еволюції як у змістовому, так і в структурному плані. У західній традиції народні пісні передавались усно, супроводжуючи трудову діяльність, ритуали чи побутові практики, що формувало їхню просту форму, повторювану лексику та сюжетність. Натомість художні пісні виникли в середовищі освічених верств і одразу мали фіксовану текстову форму – поєднання вірша й музики, які ретельно нотувались. Із

розвитком багатоголосся, жанрового розмежування між речитативом і арією, а згодом і зі зростанням ролі акомпанементу, текст у пісні поступово набував все складнішої структури, ставав більш виразним і гнучким. Таким чином, історичний контекст формування пісні як жанру дозволяє розглядати її не лише як музичний твір, а і як особливу форму тексту, що поєднує вербальні, звукові та культурні коди [Britannica, 2026].

Пісенний текст є не лише відображенням суспільних процесів, а й активним учасником їх формування. Через пісню автори порушують моральні, побутові, культурні, історичні й політичні теми, що знаходять відгук у свідомості слухача. З появою масових каналів комунікації – телебачення, Інтернету, радіо – пісенна поезія стала потужним інструментом впливу, здатним не лише інформувати, а й формувати естетичні орієнтири, стиль мислення та систему цінностей людини. Пісня часто непомітно входить у повсякденне життя, стаючи чинником, що визначає культурну ідентичність. У результаті кожен слухач опиняється всередині певного естетичного простору, який формує не лише музичні вподобання (поп, рок, хіп-хоп, джаз, шансон тощо), а й стиль поведінки, мовлення, одяг та систему переконань. Пісенна лексика й образність можуть як збагачувати внутрішній культурний код особистості, так і транслювати суперечливі або деструктивні настанови [Кочан, 2008; Малахова, 2014].

У межах міждисциплінарного підходу, що поєднує культурну історію, філософію, антропологію та літературну критику, сучасні методи дослідження пісні враховують складність її значень. Пісня, як і будь-який текст чи культурна практика, має множинне значення, яке виходить за межі її явного змісту. З одного боку, постструктуралізм підкреслює, що пісенний текст не може чітко обмежити своє значення, а спроби такого обмеження навпаки сприяють розширенню інтерпретацій. З іншого боку, критичний історизм акцентує увагу на тому, що пісня формується в конкретному соціальному, інтелектуальному та матеріальному контексті, який значною мірою визначає її смислове наповнення. Таким чином, множинність значень пісні не є випадковою, а пов’язана з історичними, соціальними та культурними умовами, що впливають на її

сприйняття та інтерпретацію. Це дозволяє розглядати пісню як культурний текст, який відображає і водночас трансформує соціокультурне середовище [Kramer, 1984].

Пісенний текст як форма художнього мовлення вирізняється особливою звуковою організацією: мелодика мови проявляється не лише в межах рядків, а й у кожному складі, що визначає характер музичного оформлення. Фонічна структура й ритмічність слів нерідко слугують основою для створення мелодії, тож поетичний компонент стає невіддільним елементом пісні. Саме він задає змістовий вектор, визначає тематику, систему образів, ритмічну будову твору та дозволяє слухачеві співвіднести власний досвід із переживаннями ліричного героя. Чим точніше текст відповідає естетичним очікуванням аудиторії, тим ширшого резонансу він може досягти [Клєщова, 2023].

При аналізі англомовних пісенних текстів помітно, що найчастіше у них використовуються різноманітні стилістичні прийоми, серед яких особливо вирізняються метафора, гіпербола, персоніфікація, епітет, порівняння, уподібнення, оксиморон, антитеза, інверсія, анафора, епіфора та повтор. Ці засоби сприяють емоційній насиченості тексту, створюють яскраві образи та посилюють вплив пісні на слухача [Козуб, 2014].

У сучасному науковому дискурсі пісня розглядається як складне мультимедійне явище, у якому слова та музика утворюють інтегровану художню цілісність. На думку дослідників, поєднання тексту й музики створює не просту суму складників, а нову когнітивну конструкцію, де виникає концептуальне поєднання (conceptual blend) двох окремих дискурсів – мовного і музичного. Саме музика, за висловом поета В. Мюллера, «вдихає життя» у поезію, перетворюючи «паперове життя» в емоційно насичене переживання. У такому контексті кожна пісня постає як своєрідна «поема на поему», де музичний супровід не ілюструє текст, а створює новий рівень смислу, відкриваючи унікальний простір для уяви. Таким чином, пісня постає як окремий тип художнього тексту – дискурсивно й естетично самостійний, оскільки її зміст

формується у взаємодії двох семіотичних систем, які посилюють одна одну [Zbikowski, 2002].

Для пісенного дискурсу ідеї втрати та суму є універсальними і простежуються у традиціях різних епох і культур – від біблійних псалмів і античних міфів до сучасної поп-музики та народних жалобних пісень. Музика здавна супроводжувала людину в найскладніші моменти – під час смерті, прощання, скорботи. І хоча цей зв'язок здається очевидним, дослідники вказують, що його психологічна й емоційна природа досі недостатньо вивчена. [The Cross-Eyed Pianist, 2019]

У піснях ці теми часто передається через музичну структуру, що відображає особливості переживання горя. Вираження втрати у музиці часто здійснюється через мінорні тональності, повільні темпи та спадаючі мелодії, які загалом викликають почуття жалю та порожнечі. Ці музичні елементи відображають фізіологічні реакції на втрату, такі як зниження енергії та пригнічений стан, що посилює емоційне переживання слухача [Olaf van der Veen, 2019].

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Концепти становлять базові ментальні одиниці, що відображають досвід людини, її уявлення про світ, емоції та культурні смисли. Вони формуються у процесі концептуалізації під впливом мови, мислення, історії, індивідуального та колективного досвіду. Як когнітивні структури, концепти інтегрують значущу інформацію про світ, а їх вербалізація у мові відкриває шлях до дослідження національної картини світу та індивідуального світобачення.

Художній концепт – складне смислове утворення, що виникає в межах мистецького (зокрема поетичного чи пісенного) тексту. Художній концепт вирізняється образністю, символічністю, асоціативною побудовою та емоційною насиченістю. Він є не лише репрезентацією культурних уявлень, але й відображенням індивідуального світосприйняття автора. У цьому контексті митець стає активним суб'єктом формування концепту, транслюючи через нього особистісне бачення певного явища – наприклад, втрати.

Пісенний текст розглядається як особливий тип художнього дискурсу, в якому поєднуються мовні, музичні та культурні коди. Пісня не лише передає зміст, а й створює емоційне середовище для його сприйняття. Стилістичні засоби, образи, ритм, мелодика й інтонація взаємодіють між собою, формуючи глибокий комунікативний ефект. Пісенний дискурс слугує ефективним майданчиком для репрезентації складних емоційних концептів, зокрема таких як втрата, біль, самотність чи розгубленість.

РОЗДІЛ 2. Особливости семантичного наповнення концепту ВТРАТА у піснях Т.Свіфт.

У цьому розділі здійснюється комплексний аналіз художньої репрезентації досліджуваних ментальних одиниць у пісенній творчості та відеографіці співачки. Основну увагу зосереджено на виявленні індивідуально-авторських метафор, орієнтаційних моделей та лексичних одиниць, які формують емоційне тло поетики авторки. З метою упорядкування фактичного матеріалу весь масив відібраних пісенних фрагментів було диференційовано за семантичними підтемами. Такий розподіл на групи уможливлює покроковий опис розгортання аналізованого концепту від особистісного та романтичного виміру до ширшого соціального контексту.

2.1 Втрата людини

Особливість творчості Тейлор Свіфт полягає в тому, що її пісні часто мають автобіографічний характер: вона відкрито ділиться власними переживаннями, трансформуючи особисті історії у художні тексти. Саме тому її лірика є автентичною та емоційно насиченою. Одним із ключових мотивів у її піснях є втрата близької людини або взаємозв’язку з нею – у контексті як завершення стосунків, так і втрати колишньої емоційної близькості. Через метафори співачці вдається не лише описати болісні переживання, а й відтворити внутрішню динаміку втрати: момент розриву, етапи прийняття та осмислення. Цей підрозділ

присвячено аналізу мікроконтекстів, які розкривають концепт втрати у сфері міжособистісних стосунків у піснях Тейлор Свіфт.

2.1.1 Втрата друга

Хоча основна частина творчості Тейлор Свіфт фокусується на романтичних стосунках, деякі пісні порушують тему втрати дружби. У цьому випадку «втрата» набуває іншого емоційного відтінку – йдеться не про кохання, а про довіру, емоційну підтримку, які були зруйновані. У піснях дружба може бути як між жінками, так і між чоловіком та жінкою.

1) It’s 2 A.M, feeling like I just **lost** a friend
Hope you know this ain’t easy, easy for me
[Breathe]

У прикладі (1) слово *«friend»* презентує не лише конкретну людину, а й психологічну підтримку, яку втратила лірична героїня. Момент розриву переживається як глибока емоційна втрата, сприйняття якої посилюється нічним часом (*It’s 2 A.M*), коли люди перебувають наодинці. Втрата друга тут подається не буквально, а як наслідок конфлікту або завершення близьких стосунків, можливо навіть романтичних, але названих дружбою.

2) But I’m not the only friend you’ve **lost** lately (Mm-mm)
If only you weren’t so shady
[This Is Why We Can’t Have Nice Things]

У прикладі (2) слово *«friend»* вжите вже з певною іронією та обуренням – йдеться про людину, яка не тільки зрадила довіру, але й, очевидно, робить це вже не вперше. Це створює образ втрати через токсичну поведінку іншої сторони, де втрата дружби – логічний наслідок поганого ставлення до героїні.

2.1.2 Втрата як наслідок дій партнера

Є пісні, де втрата показана як наслідок поведінки іншої сторони: байдужості, легковажності, зради. Героїня спостерігає за ситуацією ніби ззовні, фіксуючи причинно-наслідковий зв’язок, як от: *«chase two girls, lose the one»*.

3) Call a cab, lose my number
You’re about to **lose** your girl

Call a cab, lose my number

Let’s consider this lesson learned

[Girl At Home]

4) And that’s how it works

That’s how you **lost** the girl

[How You Get The Girl]

У прикладах (3) та (4) йдеться про ситуації, в яких партнер втрачає дівчину через свою поведінку, байдужість або невірність.

5) A friend to all is a friend to none

Chase two girls, **lose** the one

[Cardigan]

Приклад (5) зображає втрату як неминучий наслідок легковажності.

6) Tried to change the ending

Peter **losing** Wendy

[Cardigan]

Звертає на себе увагу алюзія до казкових героїв у прикладі (6), де розуміння втрати виходить за межі індивідуального досвіду й набуває культурного підтексту як натяку на незрілість та втечу від відповідальності. Особливої глибини ці образи набувають у відеоряді кліпу «Cardigan», де сцена з золотими блискітками у фортепіано слугує референсом на пилок фей із мультфільму «Пітер Пен», а буквальне переміщення героїні всередину інструмента трактується як метафора подорожі в минуле через музику. За словами самої Свіфт, ця історія присвячена першому коханню, яке назавжди закарбовується у пам’яті, тому момент, коли героїня опиняється в сонячному й спокійному місці, відображає ідеалізацію спогадів, що, своєю чергою, підводить до аналізу фрагментів про дитяче кохання [Insider, 2020; Taylor Swift, 2020].

7) Stop, you’re **losin’** me

I can’t find a pulse

My heart won’t start anymore for you

[You’re Losing Me]

Приклад (7) є кульмінацією емоційного вигорання: героїня повністю виснажена, і вже не може далі боротися за ці стосунки. Водночас її заклик *«stop, you're losin' me»* звучить як останнє попередження, що лишається проігнорованим. Саме бездіяльність партнера стає причиною цієї втрати.

2.1.3 Передчуття або страх втрати

Ці приклади зображують передчуття втрати, яке впливає на емоційний стан ліричної героїні. Простір, тіло й навіть образи війни стають засобами вираження внутрішнього напруження. Навіть без фактичного розриву втрата відчувається як невідворотна, а тому сприймається гостро й болісно.

8) And I hope I never **lose** you, hope it never ends
I'd never walk Cornelia Street again
[Cornelia Street]

У прикладі (8) спостерігаємо страх втрати ще до її настання. Образ посилюється просторовою деталлю – назвою вулиці, яка асоціюється з коханням, що, у разі його завершення, перетворюється виключно на болючий спогад.

9) Woah, holding my breath
Won't **lose** you again
Something's made your eyes go cold
Come on, come on, don't leave me like this
[Haunted]

У прикладі (9) страх втрати коханої людини подано через образ раптового віддалення партнера. Втрата тут ще не сталася, проте слово *again* підкреслює, що подібний досвід уже був у минулому, тому тепер загроза повторення викликає ще більший відчай і благання не бути покинутою.

10) Looked up at me with honor and truth
Broken and blue, so I called off the troops
That was the night I nearly **lost** you
I really thought I'd **lost** you
[The Great War]

У прикладі (10) втрата зображується як наслідок великої емоційної битви – конфлікту, який міг зруйнувати стосунки, але цього не сталося. Прикметники *broken* і *blue* підкреслюють внутрішній стан героя: розбитість та емоційний біль стають тлом для відчуття, що він майже втратив кохану людину. Це створює напружений контраст між пережитим відчаєм і полегшенням від того, що стосунки вдалося зберегти.

11) One day, I'll watch as you're leaving
And life will **lose** all its meaning
[Anti-Hero]

Приклад (11) проєктує майбутню втрату, яка змінює світосприйняття героїні. Втрата коханої людини тут представлена втратою усього сенсу буття загалом.

12) And the air is thick with **loss** and indecision
I know my pain is such an imposition
Now, you're runnin' down the hallway
And you know what they all say
«You don't know what you got until it's gone»
[You're Losing Me]

У прикладі (12) втрата не постає як раптова, а відчувається поступово й усвідомлено. На це вказує вираз *«the air is thick with loss and indecision»,* які передають атмосферу внутрішніх сумнівів. Сам образ невпевненості у повітрі створює відчуття, що кінець стосунків уже витає довкола, навіть якщо він ще не настав.

2.1.4 Усвідомлення ризику втрати близької людини

У наведених нижче прикладах стосунки зображено як балансування між коханням і втратою. Лірична героїня перебуває у постійному напруженні, де любов водночас і приваблює, і загрожує. Навіть моменти щастя сповнені передчуття можливих втрат.

13) So it goes
I'm yours to keep and I'm yours to **lose**
You know I'm not a bad girl, but I do bad things with you

[So It Goes…]

У прикладі (13) демонструється подвійність емоційної прихильності: лірична героїня віддає себе партнеру, що робить її водночас бажаною і вразливою. Це показує, що кохання пов'язане не лише з набуттям, а й із постійним ризиком втратити близьку людину чи навіть частину себе: рядок «*but I do bad things with you*» натякає на втрату власних моральних орієнтирів у стосунках.

14) As I said in my letters, now that I know better
I will never **lose** my baby again
[Fresh Out The Slammer]

Приклад (14) розкриває мотив усвідомленої відповідальності після пережитої втрати. Лірична героїня, озираючись на попередні помилки, стверджує, що більше не допустить втрати коханого.

2.1.5 Втрата ідеалізованого образу коханої людини

У цій групі прикладів втрата стосується людини, з якою був не стільки реальний зв'язок, скільки його ідеалізований образ – стосунки, які існували лише в уяві або в романтизованому минулому. Героїня осмислює емоції, що виникли внаслідок нереалізованого або одностороннього кохання. Ці втрати особливо болісні, адже пов'язані з руйнуванням ілюзій і спогадів.

15) So much for summer love and saying «us»
'Cause you weren't mine to **lose**
[August]

У прикладі (15) втрата подається через мікроконтекст одностороннього кохання: фраза *«you weren't mine to lose»* показує, якою болісною може бути втрата ілюзії стосунків, які існували лише в уяві ліричної героїні.

16) Forgive me, Peter
My **lost** fearless leader
In closets like cedar
Preserved from when we were just kids
Is it somethin' I did?
[Peter]

У прикладі (16) йдеться про втрату ідеалізованої коханого з минулого. У пісні створено метафоричний образ Пітера Пена як уособлення юного, безстрашного коханого з дитинства.

2.1.6 Втрата незамінного

У цій групі прикладів об’єкт втрати постає як щось унікальне, що неможливо замінити або забути. Це не просто завершення стосунків, а втрата людини, яка ототожнюється з частиною самої себе – «twin», «love of my life». У таких випадках біль набуває екзистенційного характеру: героїня не просто сумує, а сумнівається в тому, чи зможе коли-небудь віднайти щось подібне. Ці випадки передають глибоке усвідомлення непоправності втрати, де кохана людина сприймається як єдина можливість справжнього щастя.

17) Down bad (Like I **lost** my twin)
Fuck it if I can’t have him (Down bad)
[Down Bad]

У прикладі (17) лірична героїня порівнює втрату коханого із втратою близнюка – найтіснішого зв’язку, можливого між людьми. Порівняння *«like I lost my twin»* підкреслює відчуття порожнечі, що виникає внаслідок емоційної залежності.

18) Wonderin’ if I dodged a bullet
Or just **lost** the love of my life, oh
[I Don’t Wanna Live Forever]

У цьому прикладі героїня вагається між двома радикально протилежними висновками: чи вона врятувалася від болю, чи відмовилася від єдиного справжнього кохання. Її сумнів підкреслює глибину почуттів і невизначеність того, що важче пережити – бути з ним чи без нього.

19) And I’ll still see it until I die
You’re the **loss** of my life
[loml]

Приклад (19) виражає найвищий ступінь болісної втрати. Мікроконтекст *«you’re the loss of my life»* інвертує поширений вислів «love of my life»,

підкреслюючи, що ця людина була центральною фігурою в житті ліричної героїні, але залишилася в минулому.

2.2 Втрата стосунків

Окрему велику нішу в ліриці Тейлор Свіфт займає тема завершення романтичних стосунків. У її піснях втрата кохання не зводиться до одноразового моменту розриву – це складний емоційний процес, що включає усвідомлення, боротьбу, заперечення, відчай і поступове зцілення. Мікроконтексти, якими Свіфт описує ці переживання, охоплюють широкий спектр образів – від воєнних поразок і стихій до щоденних побутових предметів, що набувають символічного значення. У цьому розділі приклади згруповано за характером переживання: від усвідомленої, вже здійсненої втрати – до напруженого очікування її можливості.

2.2.1 Усвідомлена втрата

Ця група об’єднує тексти, у яких втрата стосунків уже сталася, а героїня знаходиться на етапі прийняття. Особливістю цих прикладів є рефлексія: аналізуючи минуле, лірична героїня усвідомлює, що саме було втрачено, чому це сталося і яка емоційна ціна цієї втрати. Втрата тут не є раптовою – навпаки, вона поступово осмислюється як щось неминуче або навіть необхідне. У мікроконтекстах переважають образи пам’яті та поразки, що підкреслюють глибину переживання. Навіть у випадках, де зберігається надія, емоційний тон залишається сумним і зосередженим на неповерненості втраченого.

1) ‘Cause there we are again when I loved you so
Back before you **lost** the one real thing you’ve ever known
It was rare, I was there
I remember it all too well
[All Too Well (10 Minute Version)]

Приклад (1) подає втрату через усвідомлення того, що в минулому було справжнє й унікальне кохання, яке до цього партнер ніколи не мав і можливо ніколи мати не буде.

2) It was months and months of back and forth, ah-ah, ah-ah
You're still all over me like a wine-stained dress I can't wear anymore
Hung my head as I **lost** the war
And the sky turned black like a perfect storm
[Clean]

Приклад (2) метафорично зображує розрив як поразку у війні – виснажливої боротьби за кохання, в якій лірична героїня капітулює. Проте кінець цього токсичного взаємозв'язку водночас і зцілює, «очищає» її.

3) I call my mom, she said that it was for the best
Remind myself, the more I gave, you'd want me less
I cannot be your friend, so I pay the price of what I **lost**
And what it cost, now that we don't talk
[Now That We Don't Talk]

У прикладі (3) кінець стосунків призводить навіть до неможливості дружби. Ціна за минулі почуття – повне емоційне відчуження, де втрата стає остаточною.

4) Can't remember
What I used to fight for
I rewind the tape, but all it does is pause
On the very moment all was **lost**
[Evermore]

Приклад (4) містить порівняння з касетою, що перемотують, але яка зупиняється на моменті втрати, що створює образ психоемоційного застрягання в болісному спогаді. Це символізує нездатність рухатися далі.

5) When the silence came
We were shaking, blind and hazy
How the hell did we **lose** sight of us again?
[Maroon]

У прикладі (5) героїня говорить про те, що партнери перестали бачити себе як єдине ціле. *«Lose sight of us»* – це втрата спільної картини стосунків, коли обидвоє вже не уявляють себе разом.

6) And I won’t confess that I waited, but I let the lamp burn
As the men masqueraded, I hoped you’d return
With your feet on the ground, tell me all that you’d learned
‘Cause love’s never **lost** when perspective is earned
[Peter]

У прикладі (6) лірична героїня не зізнається у своєму очікуванні, але залишає запалене світло – як символ надії на повернення коханого. Вона терпляче спостерігає, як життя проходить повз, у той час як інші тимчасові зв’язки не приносять справжніх почуттів. В кінці з’являється усвідомлення, що любов не завжди зникає повністю, але реальне повернення так і не сталося.

7) Loving him is like trying to change your mind once you’re already flying through the free fall
Like the colors in autumn, so bright just before they **lose** it all
[Red]

Приклад (7) описує як червоніє осіннє листя перед тим як дерева скинуть їх до початку зими. Цей мікроконтекст передає ідею того, що стосунки перед розривом можуть виглядати особливо емоційно насиченими, але все одно наближатися до завершення.

2.2.2 Загроза втрати

У цій групі прикладів втрата ще не сталася, але вже відчувається як реальна загроза. Героїня перебуває у стані емоційної напруги, намагаючись зберегти зв’язок або змиритися з його неминучим розпадом. Такі тексти характеризуються амбівалентністю: з одного боку, ще є надія, спроби зупинити процес віддалення, з іншого – вже звучить біль або втома від боротьби. У мікроконтекстах часто з’являються образи фізичного болю, тяжкості, інтуїтивного передчуття – все це передає стан між «ще разом» і «вже майже ні». Особливе місце займає мотив самознецінення і страху перед втраченою унікальністю, що відображає не лише динаміку стосунків, а й глибокі внутрішні сумніви героїні.

8) Spinning like a girl in a brand new dress

We had this big wide city all to ourselves

We blocked the noise with the sound of, «I need you»

And for the first time, I had something to **lose**

[Holy Ground]

У прикладі (8) почуття втрати виникає ще у моменті щастя: героїня вперше відчуває, що має щось важливе. Це надає стосункам цінності через усвідомлення можливої втрати.

9) I don’t wanna do, I don’t wanna do this to you (Ooh)

I don’t wanna lose , I don’t wanna **lose** this with you (Ooh)

I need to say, hey, it’s all me, just don’t go

Meet me in the afterglow

[Afterglow]

У прикладі (9) розкрито емоційну вразливість героїні, яка усвідомлює свою провину, але прагне уникнути розриву.

10) Took this dagger in me and removed it

Gain the weight of you, then **lose** it

Believe me, I could do it

[Tolerate It]

У прикладі (10) героїня переживає відчуття, ніби ці стосунки її тільки ранять. Любов тут в якийсь момент стає тягарем, який краще втратити.

11) Este’s a friend of mine

We meet up every Tuesday night for dinner and a glass of wine

Este’s been **losin’** sleep

Her husband’s actin’ different and it smells like infidelity

[No Body, No Crime]

Через приклад (11) розкривається образ поступового розпаду стосунків, викликаного зрадою. Вона ще не підтверджена, але довіра вже руйнується.

12) Lord, what will become of me

Once I’ve **lost** my novelty?

[Nothing New]

13) And my cheeks are growing tired

From turning red and faking smiles

Are we only biding time ‘til I **lose** your attention?

[Nothing New]

Приклади (12–13) демонструють глибоке внутрішнє занепокоєння щодо втрати зацікавленості, яке можна розглядати у контексті як особистих стосунків, так і (що стає зрозумілішим із контексту всієї пісні) стосунків із публікою загалом. «Новизна» в прикладі (12) постає як символ тимчасової цінності: лірична героїня боїться стати забутою або заміненою, коли її унікальність вичерпається. У прикладі (13) підкреслюється втома від необхідності постійно підтримувати позитивний імідж, тоді як насправді всередині наростає тривога перед неминучим відстороненням.

2.3 Програш як окремий вияв втрати

У піснях Тейлор Свіфт мікроконтексти, в яких слово *lose* має значення «програвати», нерідко слугують художнім засобом для вираження втрати – чи то в особистих стосунках, чи то в соціальних ситуаціях або внутрішньому сприйнятті себе. Дієслово *lose* не просто означає факт програшу, а й містить глибший емоційний підтекст: розчарування, зневіру, безсилля перед обставинами. Програш сприймається як втрата чогось важливого – перемоги, статусу, кохання чи навіть власної цілісності.

Прикметно, що поняття програшу часто включає метафоричне перенесення, коли стосунки або життєві ситуації порівнюються з грою. Це створює потрійну метафору:

1. Програш сприймається як втрата.
2. Стосунки прирівнюються до гри, у якій можна перемогти або програти.
3. Відповідно, програш у стосунках виражається через метафори змагання, шахів, карткових ігор.

2.3.1 Програш у змаганні

У цій категорії втрата подається через суперництво – у політичному, соціальному або життєвому контексті. Героїня чи герой відчуває себе переможеним, а програш має масштабні наслідки. Це може бути метафорою втрати ідеалів або неможливості подолати систему.

1) My team is **losing**, battered and bruising
I see the high fives between the bad guys
[Miss Americana And The Heartbreak Prince]

У прикладі (1) мікроконтекст змагання використовується для зображення політичної боротьби, враховуючи підтекст пісні. Фраза *«My team is losing»* символізує втрату ідеалів чи особисте розчарування, тоді як *«*погані хлопці*»* святкують перемогу.

2.3.2 Програш в іграх

У цій категорії мікроконтекст програшу пов'язаний із азартними або стратегічними іграми, такими як карти, шахи чи солітер. Втрата тут набуває символічного значення – вона не лише результат невдалого ходу, а й відображає нестабільність взаємин, де кожне рішення може призвести до поразки. Ігрова тематика підкреслює непередбачуваність та ризик, властиві як грі, так і романтичним стосункам.

2) Flew in all her Bitch Pack friends from the city
Filled the pool with champagne and swam with the big names
And blew through the money on the boys and the ballet
And **losing** on card game bets with Dalí
[The Last Great American Dynasty]

В прикладі (2) мікроконтекст *losing* передається як програш в картковій грі.

3) And the touch of a hand lit the fuse
Of a chain reaction of countermoves
To assess the equation of you
Checkmate, I couldn't **lose**
What if I told you none of it was accidental?

[Mastermind]

Приклад (3) пов’язаний з тематикою шахів. Героїня подає себе як стратега, який розігрує партію. Вона каже, що «не могла програти», адже все було сплановано.

4) If you knew where I was walking
To a house, not a home, all alone ‘cause nobody’s there
Where I pace in my pen and my friends found friends who care
No one sees when you **lose** when you’re playing solitaire
[Dear Reader]

Приклад (4) описує *«loss»* як програш в картковій грі, а саме солітері, в який грають наодинці, що можна розуміти як емоційну ізоляцію від людей або що програш тут невидимий для інших, бо відбувається у внутрішньому світі

2.3.3 Програш у стосунках

Ця група зображує програш у романтичних або дружніх стосунках. Втрата може бути наслідком незрілості партнера, віддалення або емоційного вигорання. Часто тут мікроконтекст програшу поєднується з особистими переживаннями – відчуттям самотності, болем чи прийняттям неминучості розставання.

5) We were blind to unforeseen circumstances
We learned the right steps to different dances
And fell victim to interlopers’ glances
Lost the game of chance, what are the chances?
[How Did It End?]

У прикладі (5) програш подається як результат зовнішніх впливів і відсутності єдності між партнерами, які призвели до завершення стосунків.

6) And you said you’d come and get me, but you were twenty-five
And the shelf life of those fantasies has expired
Lost to the «Lost Boys» chapter of your life
Forgive me, Peter, please know that I tried
[Peter]

У прикладі (6) героїня визнає свою поразку в боротьбі за стосунки з партнером, який застряг у власній ері «загублених хлопчиків» – метафорі інфантильності, ескапізму та небажання дорослішати. Рядок *«Lost to the 'Lost Boys' chapter of your life»* вказує на те, що вона програла не просто людині, а хлопцю, який ще не досяг емоційної зрілості.

7) Sorry for not making you my centerfold
Over and over
Lost again with no surprises
Disappointments, close your eyes
[Coney Island]

У прикладі (7) греїнія шкодує, оскільки не поставила коханого в центр своєї уваги. *«Lost again with no surprises»* означає постійний програш у стосунках, який уже не викликає емоцій – розчарування стало звичкою.

2.4 Втрата розуму

У піснях Тейлор Свіфт форма *lose one's mind* або її варіанти функціонують як частина ширшого концепту втрати. Хоча буквально ці словосполучення позначають ментальний розлад, у контексті ліричних історій вони стають маркером різних емоційних станів – наслідку кохання, зради або саморуйнування. Слово *lose* у цьому значенні вказує не на фізичну чи матеріальну втрату, а на втрату контролю над собою, раціональністю, стабільністю.

Таке слововживання вказує на те, як концепт втрати у творчості Т. Свіфт поширюється на внутрішній світ суб'єкта. Втрата розуму – це не симптом хвороби, а прояв душевної кризи, коли логіка відступає перед емоціями. Це може бути пов'язано з обожненням партнера, токсичними стосунками або відчуттям внутрішньої руйнації.

2.4.1 Втрата розуму через емоційне виснаження

У цій підгрупі втрата розуму передає стан психоемоційного виснаження, спричиненого стражданнями, самотністю або розривом. Герої та героїні

знаходяться на межі або в стані нервового зриву, а їхні близькі помічають зміни. Божевілля тут – симптом глибокої душевної кризи.

1) Long were the nights when
My days once revolved around you
Counting my footsteps
Praying the floor won't fall through again
And my mother accused me of **losing** my mind
But I swore I was fine
[Dear John]

В прикладі (1) героїня заперечує емоційний біль під час та після токсичних стосунків, навіть коли найближчі люди помічають зміни. Втрата розуму тут подається як зовнішній симптом внутрішньої кризи, яку героїня намагається приховати.

2) I'm starting to think one day I'll tell the story of us
How I was **losin'** my mind when I saw you here
But you held your pride like you should've held me
[The Story Of Us]

Приклад (2) показує втрату розуму, яка є наслідком сильного емоційного потрясіння через несподівану зустріч з колишнім.

3) I guess you really did it this time
Left yourself in your war path
Lost your balance on a tightrope
Lost your mind trying to get it back
[Innocent]

Приклад (3) показує, як у спробі відновити контроль і рівновагу людина може остаточно збожеволіти. Це образ людини, яка так відчайдушно намагається виправити щось у собі, що губиться ще більше.

8) Tell me that you're still mine
Tell me that we'll be just fine

Even when I **lose** my mind

I need to say

Tell me that it’s not my fault

Tell me that I’m all you want

Even when I break your heart

[Afterglow]

У прикладі (8) втрата розуму постає як прояв глибокої емоційної вразливості. Лірична героїня благає партнера залишитися поруч, навіть коли вона переживає моменти внутрішнього сум’яття.

2.4.2 Втрата розуму як прояв кохання або пристрасті

Ця підгрупа репрезентує втрату розуму як екстремальний вияв пристрасті, любові або залежності. Героїня чи герой настільки глибоко залучені в почуття, що втрачають раціональність і йдуть на крайнощі. Божевілля тут не є проявом слабкості, а скоріше результатом надмірної прив’язаності.

4) Remind her how it used to be, be, yeah-yeah

With pictures in frames of kisses on cheeks, cheeks

Tell her how you must have **lost** your mind, ooh-ooh

When you left her all alone

And never told her why, why

[How You Get The Girl]

У прикладі (4) втрата розуму відіграє гіперболічне пояснення необдуманого рішення покинути кохану. Це своєрідне каяття, замасковане під виправдання.

5) Ooh, didn’t it all seem new and exciting?

I felt your arms twistin’ around me

It’s all fun and games ‘til somebody **loses** their mind

[Wonderland]

Приклад (5) описує як початкове захоплення може легко перетворитися на свого роду хаос. Ідилія стосунків спершу здається безтурботною грою, однак з часом призводить до втрати контролю над реальністю і втрати розум.

6) You two are dancing in a snow globe ‘round and ‘round
And he keeps a picture of you in his office downtown
And you understand now
Why they **lost** their minds and fought the wars
And why I’ve spent my whole life trying to put it into words
[You Are In Love]

У прикладі (6) втрата розуму романтизована – це символ великого кохання, що штовхає людей на війни, на створення мистецтва. Божевілля подається як щось одвічне, пов’язане з любов’ю.

7) For you, I would cross the line
I would waste my time
I would **lose** my mind
They say, “She’s gone too far this time”
[Don’t Blame Me]

Приклад (7) подає втрату розуму як крайній вияв пристрасті – героїня готова порушити всі межі, включно з психічною стабільністю. Божевілля стає символом жертовності та одержимості.

2.5 Втрата контролю

У текстах пісень Тейлор Свіфт форми дієслова *lose*, що вживаються в контексті втрати контролю, виступають індикаторами емоційного зламу. Ці мовні конструкції передають момент, коли внутрішній світ героїні розпадається, і вона більше не здатна тримати себе в руках, зберігати спокій або раціонально діяти.

На відміну від буквального значення, тут дієслово *lose* не означає втрату чогось зовнішнього – це втрата стійкості, самоопанування, орієнтирів у реальності. У деяких випадках йдеться про поступовий емоційний розлад, в інших – про різке реагування на біль або травму. Часто ця втрата контролю відбувається приховано для інших або ж є наслідком довготривалого психологічного тиску.

1) Hold on, baby, you’re **losing** it

The water’s high, you’re jumping into it and letting go

And no one knows

That you cry, but you don’t tell anyone

[Tied Together With A Smile]

У прикладі (1) зображено стан, коли героїня втрачає емоційне самоопанування. Хоча в наведених рядках це постає як загальна втрата контролю, у контексті всієї пісні, яку авторка присвятила подрузі, що страждала на булімію, ця втрата контролю тісно пов’язана з темою розладів харчової поведінки: головна героїня бореться з почуттям власної недостатності, приховуючи свої проблеми.

2) I guess you really did it this time

Left yourself in your war path

Lost your balance on a tightrope

Lost your mind trying to get it back

[Innocent]

Приклад (2) зображує втрату контролю, що передається через мікроконтекст втрати рівноваги на канаті. Це нестійкий психологічний стан, коли спроба відновити рівновагу лише посилює емоційний розлад, що доводить до втрати розуму.

3) Flickered in my mind, only you

But you were still gone, gone, gone

Been **losing** grip on sinking ships

You showed up just in time

[This Love]

Приклад (3) за допомогою фрази *«been losing grip»* показує не раптовий, а поступовий процес – внутрішній контроль вислизає з рук, герой повільно втрачає опору в житті, але інша людина з’являється вчасно, аби врятувати її від цього краху.

4) When you **lost** control (Uh-huh)

Red blood, white snow (Uh-huh)

[Is It Over Now]

Приклад (4) за контекстом пісні зображує втрату контролю на дорозі, автомобільну аварію, на яку також вказує кров на снігу. Цей приклад натякає не лише на фізичну небезпеку, а й на раптову емоційну катастрофу, коли емоції виходять з-під контролю.

5) Did you hear about the girl who lives in delusion?

Breakups happen every day, you don’t have to **lose** it

She’s still twenty-three inside her fantasy

[Right Where You Left Me]

У прикладі (5) втрата контролю показана як застрягання в ілюзорному світі: через травматичний досвід героїня «живе в омані», де час зупинився і їй досі 23 роки. Втрата контролю над самосприйняттям тут напряму пов’язана з втратою людини.

2.6 Втрата часу

У межах ширшого концепту втрати Тейлор Свіфт також звертається до теми згаяного часу як однієї з форм прояву відчуття втрати. В текстах дієслово *«lose»* у контексті часу передає ідею того, що час – це цінний, але нематеріальний ресурс, який може бути втрачено як свідомо, так і несвідомо. Така втрата не завжди трактується негативно – іноді вона відчувається як емоційно насичене занурення у теперішнє, настільки сильне, що відчуття часу просто зникає.

1) And all I feel in my stomach is butterflies

The beautiful kind, makin’ up for **lost** time

Takin’ flight, makin’ me feel like

I just wanna know you better

[Everything Has Changed]

У прикладі (1) втрата часу представлена як щось, що потребує компенсації, ніби емоційне життя героїв почалося запізно. Тут час – це ресурс, який можна

втратити, але який, хоч і не підлягає поверненню, підлягає надолуженню через яскравість теперішнього досвіду.

2) When the morning came
We were cleaning incense off your vinyl shelf
‘Cause we **lost** track of time again
[Maroon]

Приклад (2) зображає втрату часу як втрату контролю над плином моменту через проживання моментів, що стирають часові межі.

2.7 Втрата себе у чомусь (психо-емоційна сфера)

У ліриці Тейлор Свіфт тема втрати набуває не лише міжособистісного, а й глибоко внутрішнього виміру. Окрім ідеї втрати іншої людини, авторка часто звертається до мотиву втрати себе – емоційної, когнітивної або ідентичнісної. Це може бути розчинення у коханні, занурення у мрії чи спогади, емоційна дезорієнтація або втрата здатності до комунікації. Такі переживання не завжди є зовнішньо помітними, однак вони мають критичний вплив на внутрішній стан ліричної героїні. Через образи загубленості Свіфт передає досвід емоційної вразливості, спустошення, розгубленості або втечі від реальності. У її текстах втрата себе постає не як миттєва подія, а як процес поступового знеособлення, де особистість стирається або відходить на задній план під тиском зовнішніх почуттів чи внутрішніх суперечностей. Цей розділ зосереджено на аналізі мікроконтекстів, що розкривають різні способи осмислення та проживання втрати себе в психо-емоційній площині.

2.7.1 Розчинення в іншій людині/коханні

У цій групі випадків репрезентується втрата себе через повне емоційне поглинання іншою людиною, найчастіше – коханим. Героїня переживає сильне захоплення, ідеалізацію об’єкта любові, внаслідок чого втрачає емоційну автономію. Таке розчинення супроводжується психоемоційною дезорієнтацією, втратою здатності бачити ситуацію критично чи зберігати внутрішні межі. В

окремих випадках це романтизована втрата, в інших – ознака наївності та болісного досвіду.

1) Maybe I was naive, got **lost** in your eyes
And never really had a chance
My mistake, I didn't know to be in love
You had to fight to have the upper hand
[White Horse]

2) You lift my feet off the ground
You spin me around
You make me crazier, crazier
Feels like I'm fallin' and I am **lost** in your eyes
[Crazier]

У прикладах (1) та (4) спільний мікроконтекст «загублення в очах» (*lost in your eyes*) кодує стан повного емоційного поглинення, де лексема *lost* позначає не фізичну дезорієнтацію, а психоемоційну втрату самоконтролю. В обох випадках героїня настільки захоплена партнером, що ніби «розчиняється» у погляді коханого, проте емоційне забарвлення цих станів різне. Якщо у прикладі (1) це «загублення» постає як вияв наївності та некритичного сприйняття людини, яка згодом зрадила довіру, то у прикладі (4) воно описує стан позитивної ейфорії та добровільної відмови від контролю під впливом щирого захоплення. Таким чином, метафора очей в обох фрагментах слугує інструментом для передачі вразливості, яка може призвести як до болючої помилки, так і до відчуття абсолютного щастя.

3) Well, she's so New York when she's in L.A.
She won't **lose** herself in love the way that I did
'Cause she'll call you out, she'll put you in your place
When Emma falls in love, I'm learning
[When Emma Falls In Love]

В прикладі (3) зображено втрату себе через повне занурення у кохання. Є контраст між головною героїнею та іншою дівчиною, перша втратила себе, тоді як інша – ні.

4) And if it was an open-shut case
I never would've known from that look on your face
Lost in your current like a priceless wine
[Willow]

В прикладі (4) зображено стан повного емоційного занурення в іншу людину, як у течію. Це приємне загублення, але воно містить ризик повністю розчинитися в іншому.

2.7.2 Втрата себе у мріях, внутрішньому світі

У цих контекстах зображено трату себе як ескапістське занурення в уявний простір – мрії, фантазії, внутрішні сценарії або спогади. На відміну від 2.7.1, де втрата спрямована на зовнішній об'єкт, тут вона зосереджена на внутрішньому. Героїня свідомо або несвідомо уникає дійсності, ховається від болю або нездійсненних очікувань у вигаданому, комфортнішому світі. Така втрата не завжди пов'язана з трагедією, іноді це форма самозахисту або єдина можливість зберегти власну цілісність у конфлікті з реальністю. Однак вона також несе ризик остаточного відриву від зовнішнього світу, ізоляції та емоційного застою.

5) This is surely not what you thought it would be
I **lose** myself in a daydream
Where I stand and say
[Speak Now]

Приклад (5) зображує емоційне загублення у фантазіях – героїня настільки занурюється в уявний сценарій, що втрачає зв'язок із собою та реальністю.

6) But I can see us **lost** in the memory
August slipped away into a moment in time
'Cause it was never mine
[August]

Приклад (6) зображує як пара губиться в спогадах – не буквальна загубленість, а розчинення в минулому, як спосіб уникнення реальності.

7) I’m lonely, but I’m good
I’m bitter, but I swear I’m fine
I’ll save all my romanticism for my inner life and I’ll get **lost** on purpose
This place made me feel worthless
[I Hate It Here]

Приклад (7) зображує героїню, що свідомо обирає загублення як втечу, – вона хоче втратитися в уявному, внутрішньому просторі, де можна ховатися від болю зовнішнього світу.

2.7.3 Емоційна дезорієнтація та розгубленість

Ці контексти зображують втрату себе як наслідок переживання емоційного хаосу, болю, самотності або внутрішньої кризи. На відміну від попередніх підгруп, тут втрата не є свідомою, героїня втрачає себе під тиском складних обставин. Вислови на кшталт *lost in the labyrinth of my mind*, *lost in the gray* вербалізують внутрішню плутанину, втрату орієнтирів, нездатність ухвалити рішення або впоратися з переживаннями. В прикладі з пісні *New Year’s Day* героїня не є безпосередньо загубленою, вона перебуває поруч із партнером у подібному стані.

8) I’ve been left in the rain **lost** and pining
I’m tryin’ hard not to look like I’m trying
‘Cause every time I tried hard for love, it fell apart
[Electric Touch]

У прикладі (8) лексема *«lost»* у цьому контексті передає стан емоційної покинутості та розгубленості. Героїня зображена як беззахисна, вразлива, у розпачі.

9) It only feels this raw right now
Lost in the labyrinth of my mind
Break up, break free, break through, break down
You would break your back to make me break a smile

[Labyrinth]

У прикладі (9) загублення набуває форми внутрішнього хаосу, тривожності, нерозуміння себе. Героїня не здатна «вийти» з власних переживань як з лабіринту. Лабіринт у голові – це емоційна складність, плутанина.

10) I'm drivin' away and I, I guess you could say
This is the last time I'll drive this way again
Lost in the gray and I try to grab at the fray
'Cause I, I still love you, but I can't
[Bye Bye Baby]

У прикладі (10) героїня губиться в сірому (*«lost in the gray»*), що може означати емоційне згасання, перебування у стані невизначеності, коли немає ані відчутного болю, ані радості.

11) Don't read the last page
But I stay when you're **lost** and I'm scared and you're turnin' away
I want your midnights
But I'll be cleanin' up bottles with you on New Year's Day
[New Year's Day]

У прикладі (11) *«lost»* – це втрата себе у кризовій ситуації. Тут губиться не героїня, а її партнер, в той час вона залишається поруч з ним доки він у цьому стані.

12) **Lost** I was born, lonesome I came
Lonesome I'll always stay
[Carolina]

Приклад (12) зображує екзистенційне загублення – персонаж почувається загубленим від самого народження, у рядках відчувається усвідомлення певної приреченості на нещасливе життя.

2.7.4 Втрата в контексті комунікацій

У цій підгрупі втрата розкривається як порушення емоційного зв'язку між людьми. Йдеться про втрату здатності розуміти одне одного, коли сенс сказаного спотворюється або губиться в потоці непорозумінь. Паралельно постає мотив

самозбереження – заклик не губитися у конфліктах і не витрачати себе на безплідні суперечки.

13) Well, maybe we got **lost** in translation, maybe I asked for too much
But maybe this thing was a masterpiece ‘til you tore it all up
[All Too Well (10 Minute Version]

Приклад (13) виступає мікроконтекстом, що описує непорозуміння, яке зруйнувало стосунки. Фраза «*Lost in translation*» (букв. «загублений в перекладі»), а емоційна розгубленість через складність спілкування. Ця ідея конкретизується у відеокліпі, де показано, як герої сваряться й розривають стосунки. [Taylor Swift, 2021]

14) Past me
I wanna tell you not to get **lost** in these petty things
Your nemeses
Will defeat themselves before you get the chance to swing
[Long Story Short]

В прикладі (14) загублення – це втрата себе в дріб’язкових суперечках, що відволікають від головного. Героїня закликає не дозволяти собі втрачати себе у негідних турботах.

2.8 Втрата себе десь (місце)

У низці текстів Тейлор Свіфт втрата постає не як внутрішній стан, а як просторове явище – герої чи героїні буквально або метафорично губляться в певному місці. Це може бути вигаданий світ, сцена з фільму, дорога або місто. У таких мікроконтекстах простір не лише формує атмосферу, а й поглинає людину, стираючи її межі з довкіллям. Загублення у просторі може свідчити про втрату орієнтації, контрольованості або впорядкованості життя. Однак ця втрата не завжди є негативною: іноді це втеча, спроба занурення в альтернативну реальність чи просто втрата чітких координат у буденності.

1) We found Wonderland, you and I got **lost** in it
And we pretended it could last forever (Eh, eh)

[Wonderland]

У прикладі (1) втрата орієнтації – це загублення у вигаданому просторі, що символізує безмежний захват, але також потенційну небезпеку або втрату зв'язку з реальністю.

2) Seen you fall, seen you crawl on your knees, eh, ayy
Seen you **lost** in a crowd, seen your colors fade
Wish I could make it better, someday, you won't remember
This pain you thought would last forever and ever and
[Sweeter Than Fiction]

Приклад (2) описує загублення, що відбувається в натовпі. Це може мати як буквальне, так і символічне значення: людина розчиняється серед інших, стає невидимою, втрачає індивідуальність (*seen your colours fade*).

3) You know I adore you, I'm crazier for you
Than I was at sixteen, **lost** in a film scene
Waving homecoming queens, marching band playing
I'm **lost** in the lights
[Miss Americana And The Heartbreak Prince]

У прикладі (3) спостерігаємо загублення в естетичному просторі. Йдеться про те, як героїня поринає у вигадані сценарії, можливо, з юнацькою мрією чи ілюзією. Це загублення у сцені фільму – втеча в уявне, у ролі, які хотілося би прожити. Доповнює цей стан фраза *«lost in the lights»,* що вказує на емоційне засліплення інтенсивністю моменту або публічністю, де героїня остаточно втрачає зв'язок з реальністю, розчиняючись у яскравому «світлі» перформансу.

4) They all warned us about times like this
They say the road gets hard and you get **lost**
When you're led by blind faith, blind faith
[False God]

В прикладі (4) дорога подана як життєвий шлях. Це буквальне гублення в просторі дороги, яке є метафорою життєвої розгубленості.

5) Thought of callin’ ya, but you won’t pick up

‘Nother fortnight **lost** in America

Move to Florida, buy the car you want

But it won’t start up ‘til you touch, touch, touch me

[Fortnight]

Приклад (5) описує втрату двох тижнів десь у Америці – це загублення в часі й просторі через тривалі подорожі, рутину або виснажливі обставини. Цей образ підсилюється у відеокліпі до пісні: в ньому герой намагається додзвонитися до героїні, але вона сидить зверху телефонної будки, наче у власному вимірі, віддалена настільки, що спроба зв’язку втрачає сенс. [Taylor Swift, 2024]

6) «Guess who we ran into at the shops?

Walking in circles like she was **lost**

Didn’t you hear? They called it all off»

[How Did It End?]

В прикладі (6) опис героїні, яка «ходить по колу», прямо апелює до образу фізичної дезорієнтації, яка спричинена емоційним потрясінням після розриву

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

У другому розділі було проаналізовано реалізацію концепту ВТРАТА у текстах пісень Тейлор Свіфт, що дало змогу виокремити основні його смислові вияви та визначити особливості індивідуально-авторського його осмислення. Зібраний матеріал свідчить про багатогранність концептуалізації втрати, яка постає не лише як завершення певного зв’язку чи стану, а як складний процес внутрішнього осмислення, трансформації та переживання.

У текстах у Т. Свіфт втрата зображується в різних вимірах:

- втрата людини (друга, коханого, зв’язку)
- втрата стосунків (як результат розриву, зради, поступового віддалення)
- втрата часу, контролю, розуму
- програш

- гублення себе (у психоемоційній, ідентифікаційній або просторовій площинах)

Художня реалізація концепту ВТРАТА у піснях здійснюється за допомогою метафор, алюзій, символічних образів і повторів. Втрата набуває екзистенційного значення, стає маркером змін у внутрішньому світі ліричної героїні, у її самоідентичності та стосунках із соціумом.

Особливістю репрезентації концепту ВТРАТА у творчості Тейлор Свіфт є його емоційна глибина, варіативність образів та зв’язок із загальнолюдськими переживаннями. Її тексти демонструють, що втрата – це не лише негативний досвід, а й ресурс для самопізнання, переосмислення минулого та пошуку нової точки опори.

РОЗДІЛ 3. Особливости семантичного наповнення концепту СМУТОК у піснях Т.Свіфт.

Аналіз концепту СМУТОК у пісенній творчості Тейлор Свіфт виявляє значні відмінності порівняно з результатами дослідження концепту ВТРАТА. Останній переважно вербалізується через лексему *«lose»* та її похідні, тоді як концепт СМУТОК репрезентовано вживанням лексем широкого синонімічного ряду, що включає не лише прямі номінації (*sad*, *sadness*), але й лексеми, що описують пригнічений стан (*heartbroken*, *crestfallen*, *wretched*, *depression*), тугу (*yearning*, *grief*) та меланхолію (*melancholy*)

Особливо показовим для аналізу смутку є використання орієнтаційних метафор. Орієнтаційні метафори організовують цілу систему концептів відносно іншої, часто – відносно просторової орієнтації: «верх – низ», «всередині – зовні», «глибокий – мілкий» тощо. Ці метафори не є довільними; вони виникають на основі нашого фізичного та культурного досвіду, тобто того, як тіло людини взаємодіє з матеріальним світом [George Lakoff, 1980].

Ключовою для нашого дослідження є метафора «HAPPY IS UP; SAD IS DOWN» (ЩАСТЯ – ВГОРУ; СМУТОК – ВНИЗ). Її фізичне підґрунтя базується на тому, що похила постава людини зазвичай асоціюється із пригніченням чи депресивним станом, тоді як випрямлена спина та піднята голова свідчать про позитивне налаштування. Це знаходить безпосереднє відображення в англійській мові через такі вирази, як *I'm feeling down* (Я засмучений), *He's really low* (Він пригнічений), *I fell into a depression* (Я впав у депресію) або *My spirits sank* (Я занепав духом). У лірициі Тейлор Свіфт ця метафора системно реалізується через часте вживання лексем down та low для передачі емоційного спаду, розпачу та депресії [George Lakoff, 1980].

Разом із просторовою, ключову роль у вербалізації смутку відіграє кольористична метафора, зокрема, використання лексеми *blue*. Тейлор Свіфт загалом активно використовує кольори для позначення емоцій у своїй творчості, що знайшло відображення навіть у назві її альбому «Red». У контексті смутку центральним кольором виступає синій (*blue*). Його зв'язок із сумом в

англомовній культурі є глибоко вкоріненим. Ця асоціація, ймовірно, походить від виразу *«blue devils»*. Це сталий вислів, що сягає щонайменше 17-го століття і описує духів, які, як вважалося, спричиняють меланхолію, пригнічення та поганий настрій. Таким чином, вирази *to have the blue devil* (букв. «мати синіх бісів») або *to feel blue* (букв. «відчувати себе синім») стали ідіоматичним способом описання стану меланхолії та смутку [Ezra Butler, 2024].

У текстах співачки лексема *blue* проходить певну еволюцію. Спочатку вона традиційно позначає біль і нещастя. Згодом цей колір почав тісно асоціюватися з конкретним партнером, набуваючи більш інтимних конотацій і втрачаючи частину своєї песимістичної долі. Однак після завершення довготривалих стосунків семантика лексеми *blue* знову повертається у поле меланхолії, але вже збагачена новими, складнішими нотками ностальгії суму [Madison Grace, 2025].

3.1 Смуток у контексті романтичних стосунків

Однією з центральних тем у творчості Тейлор Свіфт є переживання, пов’язані з романтичними стосунками. Концепт СМУТОК у цьому вимірі набуває особливої глибини, оскільки лірика співачки часто має автобіографічний характер та детально описує різні грані цього почуття: від гострого болю через завершення стосунків до меланхолії, викликаної нерозділеним коханням чи негативною динамікою у стосунках. Через яскраві метафори та особисті рефлексії Свіфт відтворює повний спектр емоцій, пов’язаних зі смутком у коханні. Цей розділ присвячено аналізу мікроконтекстів, які розкривають концепт СМУТОК у сфері романтичних стосунків.

3.1.1 Смуток через завершення стосунків

Найбільш чисельною групою прикладів є мікроконтексти, що описують смуток, викликаний безпосередньо завершенням романтичних стосунків. Це почуття часто передається через образи трагедії, кінофіналів, фізичної порожнечі та незворотності. Лірична героїня рефлексує над минулим, фіксуючи біль від розриву та неможливість бути з партнером.

1) The music starts playin’ like the end of a **sad** movie
It’s the kind of endin’ you don’t really wanna see
‘Cause it’s tragedy and it’ll only bring you **down**
Now I don’t know what to be without you around
[Breathe]
2) And I stare at the phone, he still hasn’t called
And then you feel so **low** you can’t feel nothing at all
And you flashback to when he said, «Forever and always»
[Forever & Always]

Приклади (1) і (2) містять орієнтаційну метафору, де лексеми *«down»* і *«low»* слугують прямими маркерами пригніченого стану.

У прикладі (1) смуток прямо асоціюється із фіналом «сумного кіно», яке ніхто не хоче бачити. Розрив стосунків подається як трагедія, що викликає у ліричної героїні відчуття спустошеності та дезорієнтації.

Приклад (2) демонструє смуток, що виникає через марне очікування і цей стан посилюється контрастом із минулими обіцянками, що не були виконані. Використання лексеми *low* тут передає стан повного емоційного спустошення, що межує з онімінням, як наслідок усвідомлення, що стосунки завершилися.

3) They say, «What a **sad** sight» I, I stayed there
Dust collected on my pinned-up hair
I’m sure that you got a wife out there
Kids and Christmas, but I’m unaware ‘cause I’m right where you left me
[right where you left me]
4) Oh, it’s so **sad** to
Think about the good times
You and I
[Bad Blood]

У прикладах (3) та (4) смуток тісно пов’язаний із рефлексією над минулим. У (4) він виникає від ностальгійного спогаду про «хороші часи» – саме контраст між минулим щастям і теперішнім конфліктом породжує це почуття. Приклад (3)

розвиває цю ідею глибше: тут смуток є наслідком повного застигання героїні в минулому. Вона залишається там, де її покинули, перетворившись на «сумне видовище», нездатна рухатися далі, на відміну від колишнього партнера. Своєю чергою безлике *«they»* створює образ пліткарів, які перетворюють трагедію героїні на приводи для обговорення [Dillon-Thorpe, 2022].

5) I've been looking **sad** in all the nicest places
Baby, baby, I feel crazy
I see you around in all these empty faces
Up all night, all night and every day
I've been looking **sad** in all the nicest places
Give me somethin', oh, but you say nothin'
[I Don't Wanna Live Forever]

6) And I never don't cry (And I never don't cry) at the bar
Yeah, my **sadness** is contagious (My sadness is contagious)
I slur your name 'til someone puts me in a car
I stopped receiving invitations
[Hits Different]

У окремих прикладах (5), (6) спостерігаємо, як глибокий смуток героїні стає помітним для оточуючих та руйнує її соціальне життя, демонструючи нездатність «відійти» від розриву. У прикладі (5) смуток стає всеохопним і знецінює будь-який позитивний досвід: героїня «виглядає сумною у найкращих місцях», її пригнічений стан настільки очевидний, що псує будь-які спроби розрадитись. Приклад (6) доводить цю ідею до прямої соціальної ізоляції. Героїня визнає, що її смуток став заразним. Це призводить до саморуйнівної поведінки та, як наслідок, відштовхує оточуючих, аж доки вона «перестала отримувати запрошення».

7) No words appear before me in the aftermath
Salt streams out my eyes and into my ears
Every single thing I touch becomes sick with **sadness**
'Cause it's all over now, all out to sea

Goodbye, goodbye, goodbye

You were bigger than the whole sky

[Bigger Than The Whole Sky]

У прикладі (7) смуток описаний як стан, що отруює все навколо. Героїня відчуває провину за те, що все, до чого вона торкається, руйнується. Це гіперболізований образ тотального горя після глибокої втрати, яка описується як остаточна та недосяжна. Хоча в контексті романтичних стосунків це можна трактувати як оплакування партнера, пісня залишається елегією з відкритим тлумаченням. Серед слухачів також поширені версії, що цей текст може бути присвячений втраті дитини (викидню) або прощанню з минулою версією себе, яка ще не зазнала травми [Oliver Tearle].

8) We had a beautiful magic love there

What a **sad**, beautiful, tragic love affair

[Sad Beautiful Tragic]

Приклад (8) описує завершені стосунки через смуток, що подається як невід'ємна частина минулого кохання, так само як і його краса. Це підкреслює, що героїня відчуває ці стани одночасно. Повторення цього рядка в пісні схоже на спробу героїні осмислити і прийняти, що стосунки були реальними, це сталося, і це скінчилося. Це створює ностальгічний, дещо відсторонений тон, де героїня визнає красу цих стосунків, але водночас і остаточність розриву.

9) Good girl, **sad** boy

Big city, wrong choices

We had one thing goin' on

I swear that it was somethin'

'Cause I don't remember who I was

Before you painted all my nights

A color I've searched for since

[Question...?]

У прикладі (9) смуток є частиною ретроспективного осмислення минулого. Сама назва пісні «Question...?» та її структура вказують на те, що лірична героїня

намагається зрозуміти чому стосунки не склалися і вони розійшлися. Цей уривок є явним переосмисленням минулих стосунків, що підтверджується відсилкою за допомогою використання сполуки *«Good girl»*, що є алюзією до іншої пісні співачки («Style»). Однак, лірична героїня змінює опис партнера: замість образу «гарячого бунтаря» (*«James Dean daydream»*) з тієї ж епохи, вона тепер використовує характеристику *«sad boy».*

10) I move through the world with the **heartbroken**
My longings stay unspoken
And I may never open up the way I did for you
[The Black Dog]

У прикладі (10) смуток передається через стан розбитого серця. Героїня замикається в собі, залишаючи свої почуття невисловленими, і визнає, що через цю травму, можливо, ніколи не зможе відкритися комусь новому.

11) Because I dropped your hand while dancing
Left you out there standing
Crestfallen on the landing
[champagne problems]

Цей приклад (11) описує смуток партнера з погляду ліричної героїні, яка ініціювала розрив. Образ того, що вона «кинула його руку під час танцю», вказує на раптовість та несподіваність: стосунки були розірвані на півдорозі. На думку користувача @tweetsricochet лексема *«Crestfallen»* не лише передає глибоке розчарування партнера, але й метафорично вказує на «падіння» їхніх стосунків. Їхній «герб» (*crest*) як символ партнерства «впав» (*fallen*), а також їм не дали досягти «піку» (*crest*) їхніх стосунків [@tweetsricochet, 2023].

3.1.2 Смуток, викликаний негативною динамікою у стосунках

Ця група мікроконтекстів репрезентує смуток, що виникає не через факт розриву, а через деструктивні процеси всередині самих стосунків. Це почуття часто вербалізується як глибоке розчарування, спричинене діями партнера, емоційне вигорання та руйнація ідеалізованих уявлень про кохання. Смуток тут

набуває форми виснажливої боротьби, токсичної прив'язаності або депресивного стану, що передається через орієнтаційні метафори емоційного спаду та кольористику синього. Лірична героїня аналізує складну динаміку взаємин, де смуток стає постійним фоном або наслідком усвідомлення неможливості щасливого майбутнього з партнером.

12) This ain't Hollywood, this is a small town
I was a dreamer before you went and let me **down**
Now, it's too late for you and your white horse
To come around
[White Horse]

13) All this time I was wasting hoping you would come around
I've been giving out chances every time and all you do is let me **down**
And it's taken me this long, baby, but I've figured you out
And you're thinking we'll be fine again, but not this time around
[You're Not Sorry]

Яскраво смуток як розчарування реалізовано у прикладах (12) та (13) через фразу *«let me down»*, що вказує на емоційний спад, спричинений діями партнера. У прикладі (12) цей вираз має подвійне значення: партнер не лише розчарував героїню обманом, але й зруйнував її ідеалізовані мрії про казку. Схожим чином, у прикладі (13) смуток виник внаслідок уже повторюваної моделі поведінки. Героїня втомилася марнувати час та давати шанси, і цього разу її розчарування призводить до остаточного розриву.

14) Stood on the cliffside screaming «Give me a reason»
Your faithless love's the only hoax I believe in
Don't want no other shade of **blue** but you
No other **sadness** in the world would do
[hoax]

15) I blew things out of proportion, now you're **blue**
Put you in jail for something you didn't do
[Afterglow]

16) Soldier down on that icy ground
Looked up at me with honor and truth
Broken and **blue**, so I called off the troops
That was the night I nearly lost you
[The Great War]
17) You swore that you loved me, but where were the clues?
I died on the altar waitin' for the proof
You sacrificed us to the gods of your **bluest** days
[So Long, London]

У прикладах (14, 15, 16, 17) ідею смутку реалізовано через кольоратив *«blue»* (синій/сумний). В багатьох із цих випадків лексема *«blue»* описує смуток або депресивний стан саме партнера. У прикладі (15) лірична героїня визнає власну провину в тому, що змусила партнера почуватися пригніченим через свою надмірну реакцію. У прикладі (16) саме спустошений стан партнера під час конфлікту змушує героїню «відкликати війська» і зупинити конфлікт. У фрагменті (17) стверджено, що партнер пожертвував ними богам, а його депресія є причиною руйнації стосунків. На противагу цьому, у прикладі (14) героїня говорить про власний смуток, спричинений невірною любов'ю партнера. Вона прямо ототожнює колір із сумом і демонструє токсичну прив'язаність, її партнер – це її унікальний «відтінок синього», тобто єдине джерело смутку, яке вона готова терпіти [Auroraboreal1s (Taylor's Version), 2024].

18) How long could we be a **sad** song
'Til we were too far gone to bring back to life?
I gave you all my best me's, my endless empathy
And all I did was bleed as I tried to be the bravest soldier
Fighting in only your army, frontlines, don't you ignore me
[You're Losing Me]
19) So how much **sad** did you think I had
Did you think I had in me?
How much tragedy?

Just how **low** did you

Think I'd go 'fore I'd self-implode?

'Fore I'd have to go be free?

[So Long, London]

Приклади (18) і (19), які, ймовірно, стосуються одного партнера, об'єднує тема смутку як наслідку емоційного вигорання та доведення до межі. У прикладі (18) стосунки, що вмирають, метафорично названі *«sad song»* (сумною піснею). Це може не лише символізувати загальну пригніченість, але й вказувати на те, що ці стосунки надихають Тейлор лише на сумні пісні. Причиною невзаємна віддача, яка призвела лише до болю. У прикладі (19) продовжено цю тему риторичним запитанням що того, на яку межу витримки розраховував партнер. Героїня також ставить питання: *«Just how low did you / Think I'd go...?».* Тут лексема *low* може трактуватися подвійно: і як синонім емоційного спаду, і як моральне падіння – наскільки дріб'язковою чи мстивою вона стане. Це випробування тривало, доки вона не опинилася перед вибором між самознищенням або втечею.

20) Oh, block it all out

The voices so loud, sayin'

«Why did you let her go?»

Does it make you feel **sad**

That the love that you're lookin' for

Is the love that you had?

[I Bet You Think About Me]

21) But I took your matches before fire could catch me

So don't look now

I'm shining like fireworks over your **sad** empty town

[Dear John]

Спільним для прикладів (20) і (21) є проєкція смутку на колишнього партнера, а героїня аналізує ситуацію ретроспективно, дистанціювавшись від болю. У (21) вона святкує свою втечу з токсичних стосунків. Вона протиставляє себе, «сяючу,

як феєрверк», його світу, який вона тепер бачить не більшим за сумне порожнє місто. Смуток тут – це зневажлива характеристика його оточення, яке вона переросла. Схожим чином у прикладі (20) героїня саркастично прогнозує майбутній смуток партнера. В обох випадках смуток – це те, що залишається з партнером як тягар, тоді як героїня перебуває в позиції емоційної переваги.

22) I just want to make sure
You understand perfectly you're the kind of man who makes me **sad**
While she waits up
You chase down the newest thing and take for granted what you have
[Girl At Home]

У прикладі (22) смуток є прямою та усвідомленою реакцією ліричної героїні на поведінку чоловіка, який намагається її звабити. Її негативні емоції мають кілька шарів: по-перше, їй сумно, що він взагалі намагається це зробити; по-друге, їй сумно за його партнерку, яка чекає вдома, поки він «женеться за новинкою», і по-третє, їй сумно, бо вона сама колись була на місці тієї дівчини, що чекала вдома.

23) And the **saddest** fear
Comes creeping in
That you never loved me
Or her, or anyone, or anything, yeah
[I Knew You Were Trouble]

У цьому прикладі (23) смуток супроводжує страх, що підкрадається у свідомість героїні і приносить болісне усвідомлення. Цей страх полягає не просто в тому, що він її не кохав, а в тому, що він не кохав взагалі нікого. Таким чином, смуток тут має подвійне значення: це і біль від розуміння, що стосунки були приречені від початку, і, водночас, певна форма співчуття до партнера, який не здатен відчувати любов.

24) Sapphire tears on my face
Sadness became my whole sky
But some guy said my aura's moonstone

Just ‘cause he was high

And we’re dancin’ all night

[Bejeweled]

У прикладі (24) смуток описується як всеохопний стан, спричинений попередніми стосунками, де вона знецінювала себе. Фраза *«Sadness became my whole sky»* свідчить, що її життя заполонила собою депресія. А образ *«Sapphire tears»* одночасно вказує на її депресивну поведінку і акцентує, що навіть її сльози – це коштовності, що свідчить про її вроджену цінність.

3.1.3 Смуток через нерозділене кохання

У цій групі зібрані приклади про почуття, що виникають через відсутність взаємності або неможливість бути з бажаною людиною. Цей вид смутку часто описується не просто як біль, а як поєднання сильного емоційного занепаду та іронії над власною безпорадністю. Також смуток у цьому вимірі часто набуває форми тривалої туги.

25) For a moment, I knew cosmic love

Now I’m **down** bad, cryin’ at the gym

Everything comes out teenage petulance

«I might just die, it would make no difference»

Down bad, wakin’ up in blood

Starin’ at the sky, come back and pick me up

[Down Bad]

У прикладі (25) концепт СМУТОК реалізується через орієнтаційну метафору, підкріплену сленговим виразом *down bad*, що описує стан глибокої депресії та відчаю через нерозділене почуття. Смуток тут будується на різкому контрасті між минулим начебто «космічним коханням» та приземленою, виснажливою реальністю. Рефлексія героїні набуває форми «підліткової дратівливості», що вказує на стан вразливого, максималістського розпачу притаманного підліткам. Використання метафори викрадення інопланетянами дозволяє авторці розкрити специфічний аспект депресії – відчуття глибокої відчуженості після пережитого «неземного» досвіду. Смуток тут підсилюється тим, що люди навколо не вірять

у реальність її почуттів, що часто притаманно для стосунків, які дуже швидко почалися і закінчилися, але нанесли велику травму [Merriam-Webster, 2025], [deleted, 2024].

26) You make me so happy it turns back to **sad**, yeah
There's nothing I hate more than what I can't have
Guess I'll just stumble on home to my cats
Alone
Unless you wanna come along
[Gorgeous]

У прикладі (26) смуток постає як парадоксальний результат надмірного захоплення іншою людиною. Героїня почувається нещасною саме тому, що об'єкт її симпатії «занадто прекрасний», а отже – недосяжний. Такий смуток не є депресивним, це радше поєднання відчаю та самоіронії.

27) Summer went away, still, the **yearning** stays
I play it cool with the best of them
I wait patiently, he's gonna notice me
It's okay, we're the best of friends
[You're On Your Own Kid]

У прикладі (27) концепт СМУТОК розкривається через лексему *yearning* (туга), яка описує тривале та приховане почуття. Цей смуток пов'язаний із підлітковим досвідом нерозділеного кохання, яке не зникає з часом. Героїня змушена носити маску байдужості, намагаючись здаватися крутою серед однолітків, хоча насправді глибоко страждає від того, що залишається лише найкращим другом для об'єкта своєї симпатії. Сюжет пісні демонструє, як її прагнення бути прийнятою та коханою трансформується з часом: від бажання сподобатися хлопцю і одноліткам у шкільні роки до жаги успіху в музичній кар'єрі [nuggetsofchicken, 2022].

3.1.4 Смуток як співпереживання або реакція ліричної героїні на смуток іншої людини

У цій групі зібрані приклади, де смуток героїні є прямим відображенням болю чи депресії близької людини. Головною особливістю цих мікроконтекстів є системне використання орієнтаційних метафор, де емоційний стан іншої особи описується через рух «вниз». Героїня сприймає чужий смуток як падіння, пригніченість (*low, down*) або руйнацію (*breaking down*), на які вона реагує глибокою емпатією. Моментами її власний стан стає залежним від стану партнера чи друга: вона не може відчувати піднесення, доки дорога їй людина засмучена. Такий смуток часто супроводжується почуттям провини, страхом втрати та щирим бажанням підтримати іншого, що робить емоційний добробут близької людини умовою для спокою самої героїні.

28) And I know everything about you
I don't wanna live without you
I'm only up when you're not **down**
Don't wanna fly if you're still on the ground
[I'm Only Me When I'm with You]

У прикладі (28) концепт реалізується через орієнтаційну метафору. Фраза *«I'm only up when you're not down»* прямо вказує на те, що емоційна траєкторія героїні залежить від партнера: якщо він «внизу» (у депресії), вона теж не може відчувати піднесення. Рядок про небажання літати, доки інший залишається на землі, підсилює ідею емпатії. Героїня свідомо обмежує себе, оскільки її позитивний стан можливий лише за умови емоційного благополуччя близької людини.

29) And you've got a smile that can light up this whole town
I haven't seen it in a while since she brought you **down**
You say you're fine, I know you better than that
Hey, whatcha doing with a girl like that?
[You Belong with Me]

У прикладі (29) смуток ліричної героїні виникає як реакція на пригнічений стан хлопця, у якого вона таємно закохана. Використовуючи фразу «she brought you down», авторка знову звертається до метафори емоційного занепаду, де негативний вплив іншої дівчини буквально тягне героя «вниз». Героїня відчуває цей смуток через глибокий емоційний зв'язок із ним.

30) All this time, I didn't know
You were **breakin' down**
I'd **fall to pieces** on the floor
If you weren't around
Too young to know it gets better
I'll be summer sun for you forever
Forever winter if you go
[Forever Winter]

У прикладі (30) смуток описано як реакцію на тяжку депресію близької людини. Використовуючи фразу *«breaking down»*, авторка знову звертається до орієнтаційної метафори, де емоційний занепад сприймається як руйнація та падіння. Смуток героїні тут межує з розпачем і провиною через запізніле усвідомлення чужої біди. Важливим елементом образного осмислення смутку є опозиція «тепло – холод», де депресивний стан і сум концептуалізуються як «вічна зима» (*Forever winter*). Щоб протиставити щось цьому емоційному заціпенінню, героїня обіцяє стати «літнім сонцем» (*summer sun*), де тепло символізує підтримку, надію та життя. Її власний стан прямо залежить від життя цієї людини; це свідчить про те, що смуток іншого може стати для героїні нестерпним тягарем, який загрожує її власній емоційній стабільності.

Фанати співачки часто пов'язують цю пісню з реальною трагедією – смертю її близького друга Джеффа Ленга, який пішов із життя у 21 рік через ментальні проблеми. Свіфт присвячувала йому нагороди та згадувала, що він був першим, кому вона грала свої пісні, що пояснює особливу глибину розпачу в тексті. Також існує версія про присвяту брату Остіну, що репрезентує платонічний, але надзвичайно сильний характер цього співпереживання [thebreakup, 2021].

31) It’s so **excruciating** to see you **low**

Just wanna lift you up and not let you go

This ultraviolet morning light below

Tells me this love is worth the fight

[Afterglow]

У прикладі (31) смуток ліричної героїні набуває своєї форми через усвідомлення того, що вона сама образила партнера і змусила його страждати. Цей стан описується як глибоке каяття: героїня визнає свою провину за конфлікт і боїться, що через її складний характер вона може стати тягарем для коханого. Смуток тут змішаний із відчаєм і благанням про прощення. Для героїні цей сум стає перевіркою стосунків на міцність.

3.1.5 Трансформація смутку завдяки партнеру

У цій групі зібрані приклади, де смуток героїні або її партнера перестає бути руйнівним і змінюється під впливом кохання. Головною особливістю цих мікроконтекстів є використання кольористичних метафор, де, наприклад, традиційний синій колір, що символізує меланхолію, самотність та болючі спогади минулого, трансформується у золотий або світлий відтінок. Смуток тут постає як досвід, що залишається в минулому, оскільки партнер допомагає зцілити рани від попередніх невдач.

32) My, my love had been frozen

Deep **blue**, but you painted me golden

Oh, and you held me close

[Dancing with Our Hands Tied]

33) If anyone called me «honey»

It was standing in the bathroom, white teeth

They were saying that skirt don’t fit me

And I cried the whole way home

But you touched my face

Redefined all of those **blues** when you say «honey»

[Honey]

34) Ladies and gentlemen, will you please stand?
With every guitar string scar on my hand
I take this magnetic force of a man to be my lover
My heart's been borrowed and yours has been **blue**
All's well that ends well to end up with you
[Lover]

У прикладах (32–34) репрезентація смутку зазнає трансформації під впливом стосунків, що найяскравіше передається через зміну кольористики: від «глибокого синього» до «золотого». У прикладі (32) смуток асоціюється із заціпенінням і холодом, який зникає завдяки теплу партнера. Приклад (33) розкриває психологічний аспект зцілення. Лірична героїня згадує моменти, коли вона почувалася маленькою та беззахисною, а пестливі слова слугували прихованою образою. Проте щира інтимність дозволяє «перевизначити» всі ці старі образи (*blues*), стираючи неприємні тригери минулого. У мікроконтексті (34) синій колір описує минулий досвід обох партнерів, чиї серця були «синіми» через попередні розчарування. Тут смуток стає необхідною передісторією, яка лише підсилює цінність щасливого фіналу, де стосунки стають порятунком від самотності.

35) And if you'd never come for me
I might've drowned in the **melancholy**
I swore my loyalty to me (Me), myself (Myself), and I (I)
Right before you lit my sky up
[The Fate of Ophelia]

У прикладі (35) концепт СМУТОК розкривається через образ Офелії, яка стає символом людини, в якої опускають руки. Авторка використовує алюзію на шекспірівську трагедію, де вода стає символічним відображенням емоційного перевантаження та смутку, який неможливо контролювати. Метафора «потонути в меланхолії» описує стан, коли почуття тягнуть людину на дно, що візуально підкріплюється у кліпі через відсилки до відомих картин із затонулою Офелією [Taylor Swift, 2025], [alexis buncich, 2026].

Проте у цій пісні героїня не гине – вона описує досвід порятунку від емоційного руйнування завдяки появі іншої людини. До моменту цієї зустрічі вона прирекла себе на самотність, покладаючись лише на власні сили та присягаючи на вірність лише «собі, собі та знову собі». Таким чином, смуток тут постає як те, що могло б призвести до трагічного фіналу, якби партнер не з'явився вчасно.

3.1.6 Смуток, викликаний тривогою та передчуттям розриву

36) Just breathe, just relax, it'll be okay
Just an hour 'til your car's in the driveway
Just the first time ever hangin' out with you tonight
I've got my money on things goin' badly
Got a history of stories ending **sadly**
Still hoping that the fire won't burn me
[Electric Touch]

У прикладі (36) аналізовний концепт реалізується через тривожне очікування та страх перед новими романтичними стосунками. Героїня намагається заспокоїти себе перед першим побаченням, але її досвід заважає цьому. Смуток тут виступає як захисна реакція: оскільки подібні ситуації в минулому вже завдавали їй болю вона очікує на подібний фінал. Метафора вогню, який може її обпекти, висвітлює ризик того, що нова спроба знайти кохання знову призведе до нового травматичного досвіду.

37) I've known it from the very start
We're a shot in the darkest dark
Oh no, oh no, I'm unarmed
The waiting is a **sadness**
Fading into madness
Oh no, oh no, it won't stop
[Say Don't Go]

У прикладі (37) смуток постає як виснажливий стан очікування у стосунках, які героїня від самого початку вважала безнадійними. Використовуючи

метафору пострілу наосліп, авторка підкреслює відсутність шансів на успіх та очікування негативних наслідків. Сам процес марного очікування на взаємність прямо визначається як смуток, який через відсутність реакції з боку партнера поступово переростає в божевілля. Це стан емоційного глухого кута, де нескінченне прокручування думок у голові лише підсилює відчуття розпачу, від якого неможливо втекти.

38) I thought, «Heaven can’t help me now»
Nothing lasts forever
But this is gonna take me **down**
He’s so tall and handsome as hell
He’s so bad, but he does it so well
I can see the end as it begins
[Wildest Dreams]

У прикладі (38) концепт СМУТОК постає як свідоме передчуття неминучого фіналу стосунків, що лише розпочинаються. Героїня демонструє песимістичний погляд на кохання, зазначаючи, що може бачити кінець ще на самому початку. Особливу емоційну глибину цьому стану надає той факт, що ритмом пісні слугує реальне серцебиття співачки – це створює відчуття фізичної присутності тривоги. Смуток тут реалізується через орієнтаційну метафору у виразі *«take me down»*: лірична героїня усвідомлює, що ці стосунки приречені, і їх завершення емоційно знищить її («потягне на дно») [Stumme, 2015].

3.2 Смуток у контексті подій в світі

У цьому розділі концепт СМУТОК виходить за межі інтимних переживань і стає формою взаємодії героїні із зовнішнім світом. Тут емоційний стан авторки пов’язаний не з не внутрішніми конфліктами, а з глобальними викликами: від токсичності інтернет-культури та політичних поразок до професійної зради й тиску слави. Смуток у цих контекстах набуває відтінків соціального розчарування, громадянської тривоги та екзистенційного виснаження від ролі публічної постаті. Концепт реалізується через усвідомлення несправедливості

устрою світу, де щирість витісняється апатією, а успіх вимагає приховування справжнього болю за маскою продуктивності.

39) Everybody's so punk on the internet
Everyone's unbothered 'til they're not
Every joke's just trolling and memes
Sad as it seems, apathy is hot
[Eldest Daughter]

У прикладі (39) концепт СМУТОК стосується загальної тенденції до апатії, яка стає модною у сучасному світі. Авторка ідентифікує тривожний тренд: молоді люди відчувають постійний тиск культури, яка вимагає бути незворушними та уникати щирості, щоб раптово не стати посміховиськом в очах інших. Смуток тут полягає у вимушеному прийнятті цифрової культури та поведінки, що приховують справжні почуття.

40) And it's a **sad** picture, the final blow hits you
Somebody else gets what you wanted again and
You know it's all the same, another time and place
Repeating history and you're getting sick of it
[Change]

У прикладі (40) смуток описується як сумна картина поразки та глибокої несправедливості. Якщо у версії від 2008 року пісня була про важкий шлях 16-річної дівчини на маленькому лейблі (музичній компанії, що займається виробництвом, просуванням і розповсюдженням музики виконавців), то в оновленій версії (Taylor's Version) вона набуває трагічного контексту боротьби за власну спадщину. Смуток тут стає реакцією на те, що власники її старого лейблу фактично вкрали у неї права на всі пісні та альбоми, які вона створювала протягом десяти років, перепродавши їх її ворогам. «Останній удар» тут – це момент, коли авторка усвідомлює, що результати її багаторічної праці тепер належать людям, які її зрадили. Саме через цю несправедливість їй довелося перезаписувати всі свої перші шість альбомів з нуля, з приміткою, що тепер це «Taylor's Version», аби повернути контроль над своєю музикою [Morin, 2021].

41) It’s you and me, there’s nothing like this
Miss Americana and The Heartbreak Prince (Okay)
We’re so sad, we paint the town **blue**
Voted most likely to run away with you
[Miss Americana & The Heartbreak Prince]

У прикладі (41) смуток набуває чітко вираженого політичного забарвлення. Використовуючи кольористику американської політичної системи, де червоний колір належить Республіканській партії, а синій – Демократичній. Авторка також переосмислює фразу *«paint the town red»*: замість традиційних веселощів, її герої «фарбують місто в синій», що символізує спробу демократичного перевороту на виборах. Колір тут має подвійний сенс: це і колір партії, яку підтримує Свіфт, і реальний емоційний стан ліберальних виборців у період розчарування результатами. Як показано в документальному фільмі «Miss Americana», Тейлор картала себе за мовчання під час виборів 2016 року. Коли вона нарешті відкрито підтримала демократів у своєму рідному штаті Теннессі, це було сприйнято її початковою кантрі-аудиторією як «неамериканський» вчинок і зрада традиційних цінностей («червоних» штатів) [Anderson, 2025].

42) I want auroras and **sad** prose
I want to watch wisteria grow right over my bare feet
‘Cause I haven’t moved in years
And I want you right here
A red rose grew up out of ice frozen ground
With no one around to tweet it
While I bathe in cliffside pools
With my calamitous love and insurmountable **grief**
[the lakes]

У прикладі (42) концепт СМУТОК постає у формі горя, яке героїня свідомо обирає як частину свого нового життя вдалині від цивілізації. Ця пісня є одою втечі від тиску слави та сучасного суспільства. Героїня прагне життя, наповненого «полярними сяйвами та сумною прозою», що відсилає до

романтизму поетів Озерного краю, які шукали натхнення в емоціях та природі. Це бажання нарешті зупинитися і вийти з-під нагляду публіки [Jen, 2023].

43) I'm always drunk on my own tears, isn't that what they all said?
That I'll sue you if you step on my lawn
That I'm fearsome and I'm **wretched** and I'm wrong
[Who's Afraid of Little Old Me?]

У прикладі (43) концепт СМУТОК розкривається через конфронтаційний характер пісні, де Тейлор висміює всі плітки, що оточують її професійне та особисте життя. Вона іронічно використовує фразу про сльози, відсилаючи до медійної репутації «вічної жертви», яка нібито отримує задоволення від власних страждань. Смуток тут постає як спотворений образ «божевільної колишньої» та емоційної авторки пісень, який їй нав'язало суспільство.

44) I have this thing where I get older, but just never wiser
Midnights become my afternoons
When my **depression** works the graveyard shift, all of the people
I've ghosted stand there in the room
[Anti-Hero]

У прикладі (44) концепт СМУТОК реалізується через опис депресивного стану, що підживлюється тиском публічності та хворобливою самокритикою. Метафора «нічної зміни», на яку заступає депресія, персоніфікує цей стан, перетворюючи його на невтомного працівника, що відвідує героїню щоночі. Це призводить до порушення режиму сну, що є характерною ознакою тривоги та стресу. Усвідомлення того, що вона стає дорослішою, але не мудрішою, підкреслює її вразливість перед минулими помилками та публічним осудом.

45) I'm so **depressed**, I act like it's my birthday every day
I'm so obsessed with him but he avoids me like the plague (he avoids me)
I cry a lot but I am so productive, it's an art
You know you're good when you can even do it
[I Can Do It With a Broken Heart]

У прикладі (45) концепт СМУТОК реалізується через велику прірву між внутрішньою депресією та зовнішніми вимогами професійного успіху. Авторка докладає великих зусиль, щоб підтримувати життєрадісний образ перед багатотисячною аудиторією, поки її особисте життя руйнується. Вона трансформує відчай у мотивацію для роботи, доводячи свою професійну майстерність здатністю виконувати обов'язки навіть із розбитим серцем.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

У третьому розділі було проаналізовано реалізацію концепту СМУТОК у текстах пісень Тейлор Свіфт, що дало змогу виокремити основні його смислові вияви та визначити особливості індивідуально-авторського його осмислення. Зібраний матеріал свідчить про різноманітність вияву концепту СМУТОК, який постає не лише як реакція на негативні події, а як складний стан емоційної рефлексії, що охоплює різні сфери життя ліричної героїні.

У текстах Свіфт смуток зображується в різних вимірах:

- смуток у романтичних стосунках (через розрив, негативну динаміку або нерозділене кохання);
- смуток як емпатія (реакція на стан іншої людини);
- трансформація смутку (переосмислення минулого болю під впливом нового почуття);
- смуток у глобальному контексті (як реакція на події у світі, політику, токсичність інтернет-культури та тиск слави).

Художня реалізація концепту СМУТОК у піснях здійснюється за допомогою широкого синонімічного ряду, орієнтаційних метафор («смуток – це низ») та кольористики, де центральне місце посідає синій колір (*blue*). Смуток набуває екзистенційного значення, виступаючи маркером внутрішньої кризи, професійної ідентичності та засобом зв'язку авторки з навколишньою реальністю.

ВИСНОВКИ

У межах кваліфікаційної роботи було здійснено комплексне дослідження мовної та образної репрезентації концептів ВТРАТА та СМУТОК у пісенній творчості Тейлор Свіфт. Аналіз охоплював теоретичні засади вивчення художнього концепту, специфіку пісенного дискурсу та детальне вивчення мікроконтекстів реалізації цих ментальних одиниць. Результати дослідження дозволяють зробити низку загальних і конкретизованих висновків.

Концепт – це складне ментальне утворення, що поєднує когнітивні, емоційні та культурні компоненти, відображаючи узагальнене уявлення про об'єкти, явища та стани. Концепти є одиницями ментального простору і виступають носіями цінностей, культурних кодів та інтерпретацій. Їхня структура може включати понятєвий, образний і ціннісний компоненти, які віддзеркалюють як колективну, так і індивідуальну мовну свідомість. У межах художнього тексту концепти набувають специфічної форми – художнього концепту, що відзначається символічністю, багатозначністю та особистісною забарвленістю.

Пісенний текст виступає як особливий тип художнього дискурсу, у якому вербальний код взаємодіє з музикою, ритмом, інтонацією та культурними алюзіями. Мова пісень має підвищену емоційність, насичена метафорами, символами та повторюваними структурами, що посилює виразність художнього змісту. Пісня є самодостатнім комунікативним і естетичним продуктом, у якому реалізується і транслюється індивідуальне авторське світобачення, у тому числі через репрезентацію концептів.

У фокусі цієї роботи – концепти ВТРАТА та СМУТОК, які у творчості Тейлор Свіфт набувають особливої багатовимірності. У межах дослідження було проаналізовано пісенні тексти співачки, в яких вжито дієслово *lose* або його похідні, синонімічний ряд лексем на позначення суму, а також зміст відеокліпів, що супроводжують ці тексти.

Репрезентація концепту **ВТРАТА** здійснюється через вісім основних семантичних підтем:

- Втрата людини – охоплює розрив із близькими, зокрема друзями, коханими чи родиною. У текстах втрата сприймається як особистісна втрата частини себе, що супроводжується болем і сумнівами.
- Втрата стосунків – демонструє поступове або раптове руйнування емоційного зв'язку. Авторка змальовує розпад стосунків через багатошарову метафорику, підкреслюючи як об'єктивні причини, так і суб'єктивне переживання втрати.
- Програш як вияв втрати – подається через ігрову/змагальну метафорику (шахи, карти, ставки), де втрата трактується як неминучий або драматичний результат дій.
- Втрата розуму – постає як реакція на надмірну емоційну напругу, невизначеність або руйнування стабільності. Цей аспект концепту виявляється в поєднанні когнітивної дезорієнтації з глибокими переживаннями.
- Втрата контролю – представлена як втрата керування ситуацією, почуттями, власними діями або реальністю. Це втілює глибоке внутрішнє зрушення та кризу ідентичності.
- Втрата часу – відображає усвідомлення безповоротності подій, марних спроб, втрачених шансів, пов'язаних зі стосунками чи самореалізацією. Метафорика часу використовується як просторовий або темпоральний показник втраченого.
- Втрата себе (психоемоційна сфера) – демонструє стан емоційного спустошення, розгубленості, втрати цілісності особистості. Цей аспект підкреслює внутрішню вразливість і кризу героїні.
- Втрата себе (місце) – символізує дезорієнтацію, втрату опори або приналежності. Простір у таких піснях позначається як ворожий або порожній, що посилює мотив самотності.

Концепт СМУТОК розкриває емоційний бік переживань ліричної героїні. Він дозволяє простежити, як події та життєві зміни трансформуються у внутрішні

стани, формуючи складну палітру почуттів. У межах дослідження цей концепт було класифіковано за такими напрямами:

- Смуток у романтичній сфері – охоплює переживання від гострого болю через завершення стосунків до меланхолії через нерозділене кохання;
- Смуток як співпереживання – відображає глибоку емпатію героїні, чий емоційний стан стає прямо залежним від депресії або страждань близької людини;
- Трансформація смутку – показує процес зцілення, де колишній негативний досвід переосмислюється;
- Смуток у глобальному вимірі – постає як реакція на зовнішні виклики: політичні поразки, токсичність соціуму, тиск слави та необхідність приховувати біль за маскою професійної продуктивності

Усі ці форми репрезентації утворюють значущий фрагмент цілісної авторської концептосфери, в якій концепти ВТРАТА та СМУТОК постають не лише як болючий досвід, а як форма самопізнання, засіб емоційного висловлення й глибокого переосмислення подій.

Відеокліпи, що супроводжують пісні, також відіграють важливу роль у формуванні смислів. Візуальні образи поглиблюють семантичне наповнення тексту, підсилюють метафори та додають нові інтерпретаційні шари, що підтверджує значущість мультимодального підходу до аналізу концептів у сучасному медіапросторі.

Отже, результати дослідження засвідчили, що концепт ВТРАТА та СМУТОК у пісенній творчості Тейлор Свіфт реалізується багатоаспектно: від буквальних проявів до глибоко метафоричних, що охоплюють особистісні, емоційні, соціальні та екзистенційні площини. Це свідчить про потужний концептотворчий потенціал пісенного дискурсу й авторської мови.

Результати дослідження можуть стати основою для подальших праць у межах лінгвоконцептології, когнітивної поетики, а також бути використаними у

викладанні дисциплін, пов’язаних з аналізом тексту, стилістикою, культурологією та семантикою.

Результати дослідження можуть стати основою для подальших розвідок у галузі лінгвоконцептології та когнітивної лінгвістики, зокрема для порівняльного аналізу авторських концептів у динаміці творчості Тейлор Свіфт або в зіставленні з іншими представниками сучасної пісенної лірики. Перспективним вбачається застосування мультимодального підходу для вивчення взаємодії тексту, музики та відеоряду, а також використання напрацьованих матеріалів у викладанні дисциплін з аналізу художнього тексту, стилістики та семантики англійської мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Белінська Ю. Поняття літературного концепту: проблеми трактування. *Проблеми гуманітарних наук. Серія : Філологія.* 2021. С. 25–30.
2. Голобородько К. Культура народов Причерноморья. *Digital Library of Periodicals of National Academy of Sciences of Ukraine*. 2002. № 32. С. 27–30.
3. Головачева К. Р. Художній концепт як об'єкт наукового дослідження. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер. : Філологія.* 2014. № 70. С. 45–49.
4. Губа Л. В. Художній концепт як репрезентант поетичної мовної свідомості. *Молодий вчений*. 2018. № 3. С. 616–619.
5. Джеріх О. С. «Концепт» у сучасній когнітивній лінгвістиці та лінгвокультурології: поняття та структурах. *Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах*. 2018. № 35-36. С. 61–69.
6. Клєщова О. Український пісенний дискус: сучасні символи. *Лінгвістика*. 2023. № 2(48). С. 83–97.
7. Козуб Л. С. Лінгвостилістичні особливості англійської пісні як тексту малої форми. *Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Серія : Філологічна*. № 49. С. 193–195.
8. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2008. 423 с.
9. Малахова О. О. Естетичний код пісенної лірики: теоретичні засади. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія.* 2014. № 12. С. 129–131.
10. Петренко Л. О. Поняття концепт та концептуальний аналіз художнього тексту. *Science and education a new dimension. Philology*. 2020. С. 49–52
11. Пліс В. П. Типологія концептів у сучасній когнітивній лінгвістиці. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. № 9. С. 115–119.
12. Плотнікова Н. В. Поняття «концептосфера» та «концепт» у сучасній лінгвістиц. *Вчені записки Таврійського національного університету імені*

В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. 2020. Т. 31, № 1. С. 91–96.

13. Пятковська Т. А. Концептуальний аналіз у мовознавстві початку XXI століття. *Мовні і концептуальні картини світу.* 2021. № 2. С. 109–120.
14. Сидоренко І. А. Методика опису художнього концепту в сучасних антропологічних дослідженнях. *Закарпатські філологічні студії.* 2018. № 6. С. 117–122.
15. Слободян М. Методика концептуального аналізу у сучасній когнітивній лінгвістиці. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. 2009. С. 105–115.
16. Слободян М. В. Концепт як одиниця когнітивних досліджень. *Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер. : Філологічна*. 2010. № 16. С. 276–284.
17. Ставчук Н. В. Концепт як базове поняття когнітивної лінгвістики. *Проблеми лінгвістики й методики викладання мов у контексті входження України в європейський прості*. 2020. С. 46–53.
18. Старко В. Терміни «концепт» і «категорія» в дослідженні мовної категоризації світу. *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології».* 2012. № 733. С. 42–48.
19. Сун Шиюань. Явище художнього концепту як актуальна музикознавча проблема. *Музичне мистецтво і культура.* № 36. С. 150–162.
20. Таценко Н. В. «Концепт» як ключове поняття когнітивної лінгвістики. *Вісник сумського державного університету. Серія : Філологія.* 2008. № 1. С. 105–110.
21. Фрасинюк Н. І. Концепт, поняття, значення у їх взаємозв’язку та взаємодії. *Вчені записки таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика.* 2021. Т. 32(71), № 4(2). С. 68–71.

22. alexis buncich. A Lyrical Analysis of TLOAS: The Fate of Ophelia. *Medium*. URL: https://medium.com/@anbotus/a-lyrical-analysis-of-tloas-the-fate-of-ophelia-28fd73c607e2 (date of access: 18.01.2026).
23. Anderson A. What does "Miss Americana & The Heartbreak Prince" by Taylor Swift mean? – The Pop Song Professor. *The Pop Song Professor*. URL: https://www.popsongprofessor.com/blog/2019/8/28/what-does-miss-americana-amp-the-heartbreak-prince-by-taylor-swift-mean (date of access: 13.12.2025).
24. Auroraboreal1s (Taylor's Version). Hoax, Taylor Swift – a lyrical analysis. *Medium*. URL: https://medium.com/@auror4borealis/hoax-taylor-swift-a-lyrical-analysis-afcedd1bccf6 (date of access: 06.11.2025).
25. Definition of DOWN BAD. *Merriam-Webster: America's Most Trusted Dictionary*. URL: https://www.merriam-webster.com/dictionary/down%20bad (date of access: 25.11.2025).
26. Dillon-Thorpe P. An analysis of 'Right Where You Left Me,' by Taylor Swift. *Medium*. URL: https://medium.com/@poppy.dillonthorpe/an-analysis-of-right-where-you-left-me-by-taylor-swift-3268365c520b (date of access: 06.11.2025).
27. Ezra Butler. Melancholic witches & blue devils. *Colorphilia*. URL: https://newsletter.colorphilia.com/melancholic-witches-blue-devils/ (date of access: 06.11.2025).
28. George Lakoff. METAPHORS we live by. Chicago: The University of Chicago Press, 1980. 242 p.
29. Insider. Everything You Missed In Taylor Swift's 'Cardigan' Video | Pop Culture Decoded, 2020. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=X07B-p7lz7w (date of access: 23.05.2025).
30. Jen. Riddle Me This: What Does Taylor's "Question...?" Song Mean?. *Swiftly Sung Stories*. URL: https://swiftlysungstories.com/the-lakes-analysis/ (date of access: 31.01.2026).
31. Kramer L. Music as Cultural Practice, 1800–1900. Berkeley: University of California Press. 1984. 226 P.

32. Madison Grace. The use of colors in lyricism: taylor swift, 2025. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=I0jU8U7tx60 (date of access: 06.11.2025).
33. Morin N. Taylor Swift Gave An Old Song New Meaning On Fearless (Taylor's Version). *Refinery29.de*. URL: https://www.refinery29.com/en-us/2021/04/10412697/taylor-swift-change-lyrics-meaning-fearless (date of access: 13.12.2025).
34. nuggetsofchicken. Line-by-line interpretation of "You're On Your Own, Kid". *Reddit*. URL: https://www.reddit.com/r/TaylorSwift/comments/ybzszx/linebyline_interpretation_of_youre_on_your_own_kid/ (date of access: 25.11.2025).
35. Olaf van der Veen. Expressing grief through music. *Medium*. URL: https://medium.com/@Olafvanderveen/expressing-grief-through-music-de0dbf079fbe (date of access: 21.05.2025).
36. Oliver Tearle. The Curious Meaning of 'Bigger Than the Whole Sky' by Taylor Swift. *Interesting Literature*. URL: https://interestingliterature.com/2023/03/taylor-swift-bigger-than-the-whole-sky-meaning/ (date of access: 07.11.2025).
37. Songs of Loss and Healing and the little understood connection between music, loss and grief. *The Cross-Eyed Pianist*. URL: https://crosseyedpianist.com/2019/05/11/songs-of-loss-and-healing-and-the-little-understood-connection-between-music-loss-and-grief/ (date of access: 21.05.2025).
38. Stumme C. What does "Wildest Dreams" by Taylor Swift mean? – The Pop Song Professor. *The Pop Song Professor*. URL: https://www.popsongprofessor.com/blog/2015/09/03/what-does-wildest-dreams-by-taylor-swift-mean (date of access: 13.12.2025).
39. Taylor Swift. Taylor Swift - All Too Well: The Short Film, 2021. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=tollGa3S0o8 (date of access: 23.05.2025).

40. Taylor Swift. Taylor Swift - cardigan, 2020. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=K-a8s8OLBSE (date of access: 23.05.2025).
41. Taylor Swift. Taylor Swift - Fortnight (feat. Post Malone) (Official Music Video), 2024. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=q3zqJs7JUCQ (date of access: 23.05.2025).
42. Taylor Swift. Taylor Swift - The Fate of Ophelia (Official Music Video), 2025. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=ko70cExuzZM (date of access: 13.12.2025).
43. thebreakup. Forever winter (taylor's version) [from the vault]. *Genius*. URL: https://genius.com/Taylor-swift-forever-winter-taylors-version-from-the-vault-lyrics. (date of access: 25.11.2025).
44. The Editors of Encyclopaedia Britannica. Song | Vocal Music, Lyric Writing & Melody Creation | Britannica. *Encyclopedia Britannica*. URL: https://www.britannica.com/art/song (date of access: 21.05.2025).
45. Zbikowski, L. Conceptualizing Music: Cognitive Structure, Theory, and Analysis. Oxford: Oxford University Press. 2002. P 360.

АНОТАЦІЯ

Попова П. К. Особливості репрезентації концептів ВТРАТА та СМУТОК у піснях Тейлор Свіфт.

Метою роботи є виявлення особливостей мовної репрезентації концептів ВТРАТА та СМУТОК у пісенному дискурсі Тейлор Свіфт та визначення їхньої змістової структури і смислових підтем.

Матеріалом дослідження слугували тексти пісень із дієсловом *lose* та його похідними, а також лексеми на позначення смутку (зокрема *sadness* і її синонімічні відповідники). До аналізу залучено 98 пісень. Використано метод суцільної вибірки, семантичний, контекстуальний і концептуальний аналізи, а також описовий метод.

У роботі встановлено, що концепт ВТРАТА реалізується через розгалужену систему підтем (втрата людини, стосунків, контролю, часу та себе) і постає як багатовимірне явище. Виявлено, що його репрезентація супроводжується активним використанням метафор тілесності, простору, боротьби та руйнування. З'ясовано, що концепт СМУТОК тісно пов'язаний із концептом ВТРАТА та часто виступає його емоційним наслідком. Він характеризується ширшим лексичним вираженням і реалізується через різноманітні номінації емоційних станів. Смуток репрезентується як у контексті романтичних стосунків, так і у ширшому соціальному й екзистенційному вимірі.

У ході аналізу встановлено, що важливу роль у репрезентації обох концептів відіграють метафори (руху, простору, світла і темряви), за допомогою яких передаються відповідні емоційні стани.

Зроблено висновок, що пісенний дискурс Тейлор Свіфт забезпечує багатовимірну репрезентацію концептів ВТРАТА та СМУТОК як складних когнітивно-емоційних структур, що відображають індивідуальний і культурний досвід.

Ключові слова: концепт, пісенний дискурс, репрезентація, втрата, смуток, метафора, лексеми.

SUMMARY

Popova P. K. Peculiarities of the Representation of the Concepts of LOSS and SADNESS in the songs by Taylor Swift.

The aim of the work is to identify the specific features of the linguistic representation of the concepts LOSS and SADNESS in the song discourse of Taylor Swift and to determine their structural organisation and semantic subthemes.

The material of the research is song lyrics containing the verb *lose* and its derivatives, as well as lexemes denoting sadness (including *sadness* and its synonymous equivalents). The corpus comprises 98 songs. The research employs the method of continuous sampling, as well as semantic, contextual and conceptual analyses and the descriptive method.

The study establishes that the concept LOSS is realised through a ramified system of subthemes (loss of a person, relationships, control, time and self) and is interpreted as a multidimensional phenomenon. Its representation is characterised by the active use of metaphors related to physicality, space, struggle and destruction. It is revealed that the concept SADNESS is closely connected with the concept LOSS and frequently functions as its emotional consequence. It is characterised by a broader lexical expression and is realised through various nominations of emotional states. SADNESS is represented both in the context of romantic relationships and within a broader social and existential dimension.

The analysis demonstrates that an important role in the representation of both concepts is played by metaphors (movement, space, light and darkness), which convey the corresponding emotional states.

It is concluded that the song discourse of Taylor Swift provides a multidimensional representation of the concepts LOSS and SADNESS as complex cognitive and emotional structures reflecting both individual and cultural experience.

Keywords: concept, song discourse, representation, loss, sadness, metaphor, lexemes.